

212244

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 19-వ తేది శుక్రవారము } సంచిక ౧౫
Vol. 17 } శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర ఛైత్రమాస శుద్ధ ఏకాదశి } No 15

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పల మాన్పును. వాయుపుష్కల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పల బారలుదోను.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకులు భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఇండియాగవర్నమెంటువారి

పోస్టు ఆఫీసు క్యాష్ సర్టిఫికేట్లు

యివ్వదు రు 8. యిచ్చినవారికి 5 వత్సరములతరువాత

రు 10. యివ్వబడును.

అనగా 100 కి రు 4-8-0 వత్సర కంపౌడువడ్డీ దొరకును.

దీనిపైన ఆదాయముపన్ను చెల్లించ నవసరములేదు. కోరినవారికి ఒకవత్సరమైనపిమ్మట వడ్డీతో
సహారూపాయలు తిరిగి యిచ్చివేయబడును.

ఒక్కొక్కరు రు 10,000. లకు మించకుండ

సర్టిఫికేట్లను కొనవచ్చును

క్యాష్ సర్టిఫికేట్లందలి నవలంబింపుడు. ప్రతిమాసమును కొంతడబ్బును నిలువచేసుకొనుడు.

1926 సం॥ ఏప్రిల్ 1 వ తేదిలోగా మీరు క్యాష్ సర్టిఫికేట్ను కొనినయెడల, 5 వత్సరముల అనంతరము మీరు దానిని మార్చనవసరము
లేదు. మరి 5 వత్సరములవరకు నుంచినచో రు 10. కు బదులు రు 13. మీకు యివ్వబడును. ఈ లోపుగా రొక్కము తావలయునని కోరువారికి వడ్డీతో
సహారూపాయలు తిరిగి యిచ్చివేయబడును. వివరములకు యేపోస్టుఆఫీసుసందేశను అడిగి తెలుసుకొనవచ్చును.

మనరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(19-4-29)

నీనుజున్నది దినుసులు

ఇరుది గజముల పేన్ ధరలు రు.అ.పై
 కార్తికంపుల్లు—22 X 22 మంజుమార్కు (బి) 8-9-0
 " సరాసరికము 7-9-0
 కార్తికంపుల్లు—22 X 92 "మోటారు పైకెలు" (బి) రు 8-2-0
 తెలుపుపుల్లు—1703 (కెన్) రు 12-5-0
 రు 12-4-0 ఎస్. ఎస్. 73, రు 8-2-0 88/888
 రు 11-12-0, 1702 రు 11-0-0 9041 (కెన్)
 రు 10-5-0, 30 (కెన్) రు 8-4-0 కైన్ వర్తింపులు
 పి. బి. బి. రు 15-4-0 సి. 40000 రు 21-0-0
 శాల్వా—58 "స్వీటుమార్కు" 2424 రు 12-8-0; 2222
 రు 11-4-0, బంగారు దుప్పి 22 X 22 (బి) రు 8-4-0;
 సామాన్యకం రు 7-4-0

నూలు

40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టలు)—టూక్రి రు 5-11-6
 నెంబరు (కొంగ) రు 7-3-0, చలున (ఎనిటి క్లెన్) రు 6-13-0
 నెంబరు (నాగకన్యక) రు 6-13-6 చలున (సీమ) రు 6-13-6 చలున
 (గడ్డకెండా) రు 6-15-0 పచ్చుర్రము (సీమ) రు 7-8-0
 40 జపాన్ (పదిపానకట్టలు) అయిదు నక్షత్రములు
 కలకత్తా రు 11-13-6

60 సీమ (5 పానకట్టలు)—అవకతైర రు 14-12-0
 బి. (సీమ) "పాటెలు" మార్కు రు 11-10-0
 రుట్టము (సీమ) రు 11-0-0; రుసుకారము రు 8-12-6; ఎడ్డు
 కిరీమారుము రు 8-3-0, కంగారు మార్కు రు

పాల్లజుల్లు రు 8-11-0
 గడ్డకెండా మార్కు రు 8-12-0
 పెన్సిల్లు రు
 పిరాబుక్కి రు 8-7-0
 లెల్ల "కంగారు" 10-6-0
 ఇంకియా బ్రూనియామార్కు తెల్ల రు 10-4-0
 ఇత్తికిరీపులు—(డిక్ పేన్) రు 275
 డిక్ (సానాయ్) రు 272
 రాగిరేప రు 825.

సిమెంటుపీపా వెల:-

గిల్-పే-మ్ ("చెయ్యి") రు 11-0-0
 జర్మన్ "ఫ్లైక్" రు 9-8-0 జర్మన్ "ఎస్" రు 9-8-0

చు క్కెరముటయొక్క ధర:-

జానా "కెక్" రు 25-5-0 ఏప్రిల్ రు 25-8-0
 మే రు 25-8-0 అంతా సెట్టెంబరు రు 25-10-0.

జేరు సెనగ నూనె

పివాలలో రు 99.

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 99.

ఒడునుచేసినతోలు రితి 1-కి ధరలు

ఆవుతోలు (7 లు-9) "ఆఫ్ కంక్రేట్" రు 0-13-6 టు 0-15-6
 " (శీత) " రు 1-1-6 టు 1-2-0
 " (7-9) టెంగుమార్కు రు 0-14-6 టు 1-0-0
 " (శీత) " రు 1-1-9 టు 1-2-5
 " 63 టు 81 టెజామార్కు రు 0-14-6 టు 1-0-0
 " (61 టు 71) విజయనగరము రు 0-15-0 టు 1-0-9
 " (7 టు 71) ఏలూరు రు 0-15-3 టు 0-15-6
 శబ్దోలు రు 0-10-0 టు 0-10-6
 శబ్దమాడతోలు రు 1-2-6 టు 1-3-3
 ఆవుమాడతోలు రు 1-12-0 టు 1-13-0
 పసుపుచేసిన తోలు మిలటరీకం రు 3-2-0 టు 3-4-0
 " మగ్గరకం రు 2-14-0 టు 3-0-0
 " గొట్టోలు మెంటురీకం రు 2-14-0 టు 3-0-6
 " మగ్గరకం రు 2-8-0 టు 2-12-0

పండిత నెహ్రూగారికి
 ఆగ్రాముననిపాలిటి స్వాగతము

నెహ్రూగారు రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసమును
 ఖండించుట

ఆగ్రా, ఏప్రిల్ 16:—ఆగ్రా మునిసిపల్ సంఘమువారు ఆదివారము సాయంకాలము పండిత నెహ్రూగారికి స్వాగత పత్రమును సమర్పించిరి.

స్వాగతమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు పండిత నెహ్రూగారిట్లు చెప్పిరి:— నేను ఈ నగరమునకు జనన మొందితిని. అందుచే విస్తాగ్రము నాకెంతయో ఆనందమును కలుగ జేయుచున్నది. ఈ నగరము పై నాకెంతో అభిమానము గలదు. ఈ నగరమును ఆధిపతికి తెచ్చుట మనవివలు సంఘ సభ్యుల బాధ్యతయై యున్నది. ప్రస్తుత రాజకీయముల గురించి కొంత మాట్లాడాలని యున్నది. భారత కాననభయందు బాంబులను ప్రయోగించిన వారి చర్యను నేను తీవ్రముగ ఖండించుచున్నాను. ఈ విషయమున రాజప్రతినిధిగారి తో వీక్షించుచున్నాను. కాని అకాంతికి ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులని చెప్పుట తప్పని రాజప్రతినిధి ప్రతిపాదించిన సిద్ధాంతమును అంగీకరింపజాలను. అనగా ప్రభుత్వమువారి చర్యలను ఆక్షేపించువాడనని రాజప్రతినిధి మానించుచున్నాడు. ఈ ప్రభుత్వమే చాలాసమయము ఈ ప్రభుత్వసరిపాలనమున మనము కుళిముగ నున్నామనియు మనము చెప్పుకొనుచున్నామనియు కాబోలు. నన్ను కత్తితో నరికినను నేనెల్లు చెప్పజాలను. భారతీయ లంబురు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసుకు విజయంబుగ కొనసాగించి హిందు మహమ్మదీయ విమర్శలను సమహద్దలమునని కోరుచున్నాను. నెహ్రూనిజేతకు దేశమునందలి ముఖ్య పనుల జరిగినవియు, లాభారందర ఆమోదించియున్నాడు. రాబోవు ఎన్నికలలో ప్రచారమునకు ఇదియే సాధనముగ నుండగలదు. హిందు మహమ్మదీయ విమర్శలను గురించి పండిత నెహ్రూగారు ఉద్బోధించి ఉపన్యాసమును ముగించిరి. (ఫీ ప్రెస్)

మాపిల్లా ఖైదీలు

విడుదలకొరకు మద్రాసురాష్ట్ర మహమ్మదీయ
 సమితివారు లామెంబరుతో

రాయబారము నలుపుట

ఈ నెల 14 వ తేదీ మద్రాసు మున మద్రాసు రాష్ట్ర మహమ్మదీయ సమితి పక్షమున శ్రీయుతులు ఎం. జనాబ్ మహమ్మదు సాహెబు, అబ్దులు హమీదుఖాను, బషీ అహమ్మదు సయ్యదు, బి. పోరుగార్లు గౌ. లామెంబరు గారిని సందర్శించి యీ రాష్ట్రపుంజలి వివిధపట్టణములలో నిర్బంధింపబడియున్న మాపిల్లా ఖైదీలను విడుదల గావించవలసినదిగా విన్నవించిరి. మలబారులో ప్రస్తుతము మాపిల్లలకును హిందువులకును సఖ్యము కుదిరి యున్నందున కైదీ లింకను నిర్బంధింపవలసిన యవసరము లేదని చెలిపిరి. మరియు, యీ కైదీలకును, వారి పితృబంధువులకును, ప్రస్తుత మొసగబడుచున్న భృతి చాల స్వల్పమనియు, నెలకు రూ 25 మాత్రమే పెద్దవాకిని, అందులో సగము మొత్తము పిల్లలకును, నిర్ణయింపబడవలెననియు, విన్నవించిరి. లామెంబరుగారు ప్రభుత్వ మిచ్చుచు ప్రతిపాదనలను గూర్చి సానుభూతితో విచారించెదమని వాగ్దాన మొసగిరి. మరియు, రాయబారచర్యమువారికి విన్నపము గావించుచు, హైకోర్టు బెంచీకి యోగ్యురగుల మహమ్మదీయులు ఇకముందు నియమింపబడవలసిన యవసరమును లామెంబరుగారితో నొక్కి చెప్పిరి. లామెంబరు గారి రివిషయమున తాముచేయగలిగిన దంతయు చేసెదమని బదులు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

లక్నో, ఏప్రిల్ 18:—అయోధ్య మహిళాసభ ఏప్రిల్ 22 వ తేదీని లక్నోలో జరుగును. (ఫీ ప్రెస్.)

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము
 (ద్వితీయ ముద్రణము)

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6
 ఆంధ్రప్రదేశ్ రత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు 4 (95)
 డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, కైలాశ

తరుణము మించిపోకమునుపే మితలవెండ్రుకలగురించి తగ్గుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఊడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుడు వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహింపుడు.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డు సు నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విరుగుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునలె, తుమ్మెదరక్కలనలె నిగనిగలాడించును. ఈసులభపదధిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలను నెట్లు ఆధిక్యము గలుగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతిపట్టణములోను, పల్లెలోను, దుకాణాదారులందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మవారలందరివద్దను దొరకును. మీయూరిన రత్నకులయొద్ద కొనునప్పుడు, కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రు 1-0-0; పోస్టేజి 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 3-కి రు 2-10-0; పోస్టేజి ఆ 0-12-0.

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డు)

కొనుట ముతవరకు.

మీదుమ్మలమీదగాని, జేబు రుహాలమీదగాని రెండుయూడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైజీపువ్వుల పరిమళములను, వెనజల్లి నట్టినట్లును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు తప్ప మరెద్దియు కావరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించు.

1/2 టెప్పు ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 గ్రాము " "	" 0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాలు పోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కాడ్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

285, జమ్మూమజీదు మార్కెట్టు, బాంబాయి. నెం. 2.

చిత్తూరుమండలము

రాగల ఎన్నికలు

ఈ సంవత్సరాంతమున జరుగగలనది చెప్పుకొనబడుచుండు చెన్నపురి శాసనసభ ఎన్నికలకు, మాచిత్తూరుమండల పక్షమున సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడుటకు అభ్యర్థి లభ్యుడే ప్రచారములు ఆరంభించి చేయుచున్నారు. ప్రచారము జేయువారిలో చిత్తూరుమండల వాస్తవ్యులును, ప్రస్తుతము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు వైస్ చాన్సలరుగను యుండు శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి ఎం. ఏ. గా రంగ్రహణ్యులని చెప్పవచ్చును.

శ్రీ రామలింగారెడ్డిగారి రిప్పటికి సుమారు మూడు నెలలు ముందేయు తమ దృష్టిని చిత్తూరుమండలము వంకరు ద్రిప్పి తామి మారు జరుగబోవు శాసనసభా ఎన్నికలలో చిత్తూరుమండల పక్షమున అభ్యర్థిగాయుండి పోటీజేయదలచినామనియు, ఎల్లవారు సాహాయ్యముజేయవలయుననియు జాబులు వ్రాయించి జిల్లాలోని అన్నిప్రాంతములలో ముఖ్యులగువారికి పంపియున్నారు. వట్టిజాబులతో మాత్రము తృప్తిజెందక, కొలది నాళ్ల క్రితము చిత్తూరునకు వచ్చి సుమారు రెండుమాడు రోజులు మఖాముజేసి జిల్లాలోని రెడ్డను, తదితరులను కొందరిని రావించి ఎలక్షను మంత్రాలోచనము గావించి కార్యక్రమములు నిర్ణయించుకొని పోయినట్లుగూడ కర్ణాకర్నిగ వినవచ్చుచున్నది. శ్రీరెడ్డిగారు వైస్ చాన్సలరు హోదాతోడనే ఎన్నికలకు నిలచెదరనియు, ఎన్నికయందు జయించి మంత్రుల సేర్వరుటలో తాముగూడ నొక మంత్రుగారైనచో ఆవెంబడే విశ్వవిద్యాలయ సంబంధమున వదులకొందరనియు, నీ పద్ధతి, నీయాలోచనలతోడనే శ్రీరెడ్డిగారు ఎన్నికలకు పోటీచేయుచున్నారనియు, చిత్తూరున దీవుడ్య శ్రీరెడ్డిగారిని గలసి మాట్లాడిన పెద్ద మనుష్యులొకరు చెప్పియుండిరి.

ప్రస్తుత విజిల్లాపక్షమున ఎన్నుకొనబడియుండు సభ్యులలో శ్రీమూర్తి సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. వారీమారు ఎన్నికలకు నిలువరనియు వారి కీమూడు వత్సరముల కౌన్సిలు అనుభవము వినుగుబుట్టించినదనియు రూఢిగా తెలియుచున్నది. అయ్యంగారువారు మొదటి రెండవ ఎన్నికలయందు గెలుపందలకొక మాడవమారధిక ప్రయాసతో జయించి సభ్యత్వముంది వాలుగవమారు ఎన్నికలు వచ్చునంతలో వైరగ్యము వహించి చాలించుకొనెద ననుటలో వింతయేమియు లేదు. ఇక చిత్తూరు మండల పక్షమున ముమ్మారు శ్రమముగ నెన్నుకొనబడిన శాసనసభాసభ్యులు శ్రీయుత రావుబహదూరు బి. మునిస్వామి నాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్. వారు యీ మారు జరుగనున్న ఎన్నికలలో (నాలుగవమారు) నిలువదలచి యే యుండులూను రూఢిగా తెలియుచున్నది. శ్రీమూర్తి పార్థసారథి అయ్యంగారు విరమించు కొనెద ననుటలోను శ్రీరామలింగారెడ్డిగారు విజవాడనుండిచ్చి ఎన్నికలలో పోటీచేయుదువునుటలోను యీమారు తగరారులేకుండా ఎన్నికల హడావిడి లేకుండా ఏకగ్రీవముగా రెడ్డినాయుడుగార్ల వస్తారు అని చాలామంది జిల్లాలో ప్రమించినారు. చిత్తూరులోని హైకోర్టువక్తలు శ్రీమూర్తి చెట్టూరు దురై స్వామయ్యంగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. వారు గత ఆరేండ్లుగా చిత్తూరు దత్తమండలముల పక్షమున డిల్లీ సామ్రాజ్య శాసనసభాసభ్యులుగ నుండిరి. ఏమికారణము చేత నోగాని వారిమారు డిల్లీ సభకు స్వస్తిజెప్పి మదరాసు కౌన్సిలుకు పోటీచేయుదురనితన్ను గావినబడుచుండుటచే ఏకగ్రీవముగా ఎన్నికలు జరుగగలనను భ్రమ వట్టిదై పోవుచున్నది. చిత్తూరు-దత్తమండలములపక్షమున ఢిల్లీ సామ్రాజ్య శాసనసభకు అభ్యర్థిలుగా మదనపల్లి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత టి. యె. రామకృష్ణారెడ్డి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు పోటీచేయునట్లు తెలియుచున్నది. ఈ స్థానమునకు దత్తమండలములనుండిగాని, చిత్తూరునుండి మరెచునైనగాని పోటీచేయునట్లు భవనమేయు అంతదనుక వినవచ్చుటలేదు. మొత్తమునకు చిత్తూరుమండలము నుండి చెన్నపురి శాసనసభ ఎన్నికలకు అభ్యర్థులుచేయు ప్రచారములో ప్రస్తుతము రామలింగారెడ్డిగారి పేరు విశేషముగాను మునుస్వామి నాయుగారి పేరు మామూలుగిరిగాను వినవచ్చుచున్నది. తదితరుల ప్రచారములుగూడ త్వరగా సాగింపనున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఒకానొకరు శ్రీరెడ్డిగారిని బ్రష్టించుచు తామే పక్షమున ఎన్నికలలో పోటీచేయుదురని బ్రష్టింపగా తమ కేవలము లేదనియు దేవుని పక్షమున నిలచెదమనియు జెప్పి యుండిరట.

చిత్తూరుమండల నివాసి.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

“నెల్” స్టీమరులో ప్రమాదము

నరసాపురం, ఏప్రిల్ 16:—నిన్న మధ్యాహ్నము 3:15 గంటలకు నెల్ స్టీమరు రాజ్ లు చేవుమంకి నర్సాపురం బయలుదేరుటకు సిద్ధముగానున్నది. సుమారు 40 మంది ప్రయాణీకులు ఎక్కి-కూర్చుండిరి. స్టీమరుకు సంబంధించిన డ్రైవరుగయ్యారాలు గట్టుననుండిరి. అతాత్తుగా నెల్ స్టీమరు కప్పబడియున్న చూతకును మధ్య ఎవ్వరిగముగను సందు య్యనట్లునుంటి బద్దెనుంటి పదార్థము తన్ని చేయబడి తుపాకీవలె గొప్పవ్యనితో దట్టయిన పొగవలె ఆవిరి బయటకు వచ్చుట ప్రారంభమయ్యెను. ప్రయాణీకులు భయముచే పల్లుతెలియక ఒకరియొకరుగట్టుకు చూకనారంభించిరి. క్రిందరాళ్లునుండుటచే అనేకులకు గాయములు తగిలినవి. అందు ఒకరిద్దరు స్త్రీలకు బలమయిన గాయములు తగిలి వెంటనే చెంతనున్న ఆసుపత్రికి గొంపోబడిరి. వెంటనే కొందరు నావలమీదను తరువారనచ్చిన లాంచిమీదను వెడలిరి. స్టీమరు మరమ్మత్తును పూర్తిచేసికొని రాత్రి 8 గంటలకు చేరుచేరినది. బాయిల్ బొత్తిగా పాడగుటచేత యీ ప్రమాదము సంభవించినది.

నత్తెనపల్లి

(స్వకీయవిలేఖరి)

మహాత్మునికి వినతిపత్రము

ది 18-4-1929 న జరిగిన నత్తెనపల్లి కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్ సమావేశములో మహాత్ముని ఆంధ్రదేశ ప్రగల్భనము నందు గుంటూరునుండి నర్సారావుపేటకు వెళ్లుదారిలో ఫిరంగి పురమునందు సమర్పించుటకు దీర్ఘానిందిరి.

కారణ నిలయమువారును, మహాత్మునికి స్వాగతపత్ర మర్పించుటకు దగు ప్రయత్నము లొనరించుచున్నారు.

మహాత్ము డాంధ్రదేశమునందలి సంచారములో సత్తెనపల్లి చేరకజోవుట సత్తెనపల్లి తాలూకావాసుల పాపఫలమని యనక నింకేమనదగును.

విద్యార్థి-మాసపత్రిక

విద్యార్థి మాసపత్రిక గాఁ బ్రచురింపగలండుటకు తత్పత్రికా సంపాదకులు డిక్లరేషను నిచ్చిరి. ఈ పత్రికనుండి ప్రచురింపబడునది తెలియుచున్నది. సం|| చందా అణాలు విడుమాత్రమే.

చిత్తూరుజిల్లాలో ఖద్దర్ ప్రచారము

నారాయణవరమునందుండి సంచారఖద్దరు వస్త్రాలయము ఈదిగువ కనియుండుస్థలములకు మార్చబడును.

20-21 తేదీలయందు వాయిల్ పాడు (మిడిలోనూ-లుదగ్గర)

22-23 ,, మదనపల్లి (యూనియన్ ఆఫీసు)

24 ,, తిరుపతి (కోఆపరేటివ్ బ్యాంకి)

25-28 ,, కాళహస్తి (తాలూకాబోర్డుఆఫీసు)

అన్నిరకముల ఖద్దరు ప్రచారముల మూలముగా ఇంటింటికి పల్లెపల్లెకు పంపి అసోధరలకే అమ్మబడును. మహాత్మా గాంధీగారు మేనెల 12 వ తేదీ మదనపల్లెను 18 వ తేదీ తిరుపతిని 14 వ తేదీ కాళహస్తిని వచ్చెదరుగనుక అందరు ఖద్దరు ధరించి వారిని దర్శించినయెడల వారికంతకంటె మేరు శ్రీతిలేదు. చుట్టుప్రక్కల పల్లెటూళ్లలో నుండువారు వైసలములకు వచ్చిన ఖద్దరు దొరుకును.

సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి,
గౌరవకార్యనియంత.

రాజ మోహన హేరాయలు

(శ్రేష్ఠమయిన నువాసనగల తలనూనె)

తలనొప్పి, మాడుపోటు, ముండు అకాలముగా వెంట్రుకలు నెరముట, కోరికలేమి మొదలగువాటిని హరించి మెదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధి బలమును, కలిగించి వెంట్రుకలను నల్ల జరిని వృద్ధి నొందించును.
1 సీసా 1. రిసీసాలు రూ 2-10-0

జి. పి. ఖర్మూ ప్రత్యేకము.

సి.సి.సి.ఆంధ్రకో, ఆయుర్వేదసమాఖ్య, పెరిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా.

పిఠాపురం యూనియనుబోర్డు

మహాత్మునకు సన్మానపత్రము

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

16-4-29 తేదీ జరిగిన సైవలు మిటింగులో భిషగ్వర కల్లూరి వెంకట సుబ్బారావుగారు గాంధీమహాత్ము డీగ్రామము దయచేయునపుడు సన్మానపత్ర మర్పించుటకు ఉపపాదిం చిన తీర్మానము బోర్డునా రేకగ్రీవముగా ఆమోదించిరి. శ్రీ యుత అద్దంకి మాధవశాస్త్రి, భిషగ్వర సుబ్బారావు గారలు సన్మానపత్రము తయారుచేయుటకును, సుబ్బారావుగారు చదువుటకును బోర్డువారు తీర్మానించుకొనిరి.

మహాత్ముడు 30-4-29 తేదీ సాయంకాలము 6-30 లకు తుని నుండి మోటారుపై పిఠాపురము చేరును. ఆరాత్రికి పిఠాపురములో నాగి మరునాడుదయము పిఠాపురము విడుచును.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రసహకార సమ్మేళనము

ఏప్రిల్ 12:—ఎక్కికూర్తిపు కమిటీసభ నిన్న రాజమహేంద్రవరములో జరిగెను. ది 11-4-29 తారీఖున జరిగినసభలో యీ క్రిందితీర్మానము ఆమోదించబడెను:— తీర్మానము “8-4-29 తేదీగల అధ్యక్షుని నోటులో నిరూపింపబడిన ప్రకారము, ఏలూరునందు 2-2-29 తేదీని మహాజనసభను రాజమహేంద్రవరమున ఆఫీసువోలనందు సాయంకాలము 3 గంటలకు జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది. అందు దైర్ఘ్యంబుల రాజీనామా యివ్వవలసిన దని ప్రార్థించుచు తీర్మానించడమైనది.”

మహాత్మునికి కానుకలు

గుంటూరు, 17 వ తేదీ:—మహాత్ములవారు మధ్యాహ్నము 3 గంటలవేళ రాట్నము వడుకుచుండగా కేవలైతాలూకా అల్లూరు గ్రామనివాసులగు కీర్తిశేఖరైన కరి భానుమూర్తిగారి సతీమణి జయలక్ష్మమ్మగారు వారి పెద్దకుమార్తె శ్రీమతి రామ కోటిపున్నమ్మగారు సకుటుంబముగా మహాత్ములన్నిధికివచ్చి నూటపదహారు రూప్యములను ఖద్దరునిధికి కానుకగా సమర్పించిరి. వారిచ్చిన కానుకను మహాత్ములు సంతసముతో స్వీకరించిరి. రెండుసంవత్సరముల ప్రాయముగల జయలక్ష్మమ్మగారి మనుమడుగు చిరంజీవి వెంకటలక్ష్మీ ప్రభాకరమును మహాత్మునికి చూపి ఆశీర్వదించుటని కోరిరి. మహాత్ముడు చిరునవ్వుతో చిరంజీవి యగునని ఆశీర్వదించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

ప్రొద్దుటూరు - మహాత్ముడు

గాంధీమహాత్ముడు ప్రొద్దుటూరుపురమునకు మే 15 వ తేదీ విచ్చేయును. సభ్యులు వారిని గౌరవింపనత్మ్యత్సాహాయితో నున్నారు. ఆనాడు వాలంటియర్ పటాలును అత్యవసరముగ గావలసియుండును. విద్యార్థులును, యువకులును, యువతులును దయయుంచి ఈ పటాలమునజేరి నాటిసభ మహాశాంతియుతముగ జరుగునట్లు చూడవలయును.

ఎ. కె. ముని.

2 ప్రదర్శనములు } 21-4-29
మాత్రమే } 22-4-29

రాయల్ థియేటర్ నందు

మిస్టర్ టి. రాఘవాచారి, ఆయనమిత్రులు కలిసి
రామదాసు 21-4-29 తేదీ సా|| 6 గం||
ప్రహ్లాద 22-4-29 తేదీ సా|| 6 గం||

నాటకములను ప్రదర్శించెదరు.

శ్రీమతి సరోజినీదేవి, అన్నపూర్ణాదేవి భామాబాయి మొదలగువారు శ్రీ పాత్రలను ధరింతురు.

న్యాయస్థాన వార్తలు

ఉరిశిక్ష తప్పట

జిల్లాబోర్డు సభ్యులపై కూసీకేసు

మదరాసు హైకోర్టు, ఏప్రిల్ 18—ఇటీవల కోయంబత్తూరు జిల్లాయందు చాల కలవరము గలిగించిన హత్యకేసును ఈ దినమున హైకోర్టులో న్యాయమూర్తులు వాలసు మాధవన్ నాయరుగార్లు తీర్పుచెప్పిరి. ఈ కేసులో మొదటిముద్రాయగు రామస్వామి గౌండనుగారు కోయంబత్తూరు జిల్లా తాలూకాబోర్డులందు సభ్యులు. ఇతడును, ఇతని సేవకులు మరి నలుగురు కలసి ది 13-8-28 వ పీఠబయ్యా అనునతనిని కూసీ చేసిరని నేర మారోపింపబడెను. రామస్వామి గౌండనునకును అతని దాయాదులకును చాలకాలముగా పగలు దావాలు గలవు. వానిలో పీఠబయ్యా అనునతను, దాయాదులకు ప్రతిహేతులము గ మొదటి ముద్దాయిత్వపున పనిచేయుచుండెను. ఇటులుండగ ది 13-8-28 రాత్రి పగతురగు దాయాదులు పీఠబయ్యాను నెక్కడకో తీసుకొనిపోయి హత్యచేసి రని రామస్వామి గౌండనుగారు ఫిర్యాదుచేసిరి. పోలీసువారువచ్చి విచారణచేసి, హత్య చేసినది దాయాదులు గాదనియు రామస్వామి గౌండనుగారే తన దాయాదులపై దొంగ కేసు పెట్టుటకుగాను దానే హత్యచేయించి రనియు నిర్ణయించి కేసుపెట్టిరి. ఆరాతిపీఠబయ్యాను రామస్వామి గౌండనుగారు తమతో ఎక్కడకో దీసుకొని వెళ్లుచుండగ చూచితిమని కొందరుసాక్షులు నుడివిరి. కోయంబత్తూరు అడివనలు జడ్జిగారు కేసును విచారణచేసి ముద్దాయిలను దోషులుగ నిర్ణయించి 1, 2, 4 ముద్దాయిలకు ఉరిశిక్షను 3, 5 ముద్దాయిలకు యావజ్జీవ దీక్ష పాఠశాల శిక్షను విధించిరి. సదరు తీర్పుపై హైకోర్టునకు అప్పీలు చేయబడెను. న్యాయమూర్తులు చూచితిమని చెప్పిన సాక్షులు చెలిపిన విషయములలో చాల పరస్పర విరుద్ధము గ నున్నదనియు తనకు ప్రతికేసునందును చాల సహాయ మొనర్చుచున్న పీఠబయ్యాను ముద్దాయి హత్యచేయుట అసాధ్యమనియు ముద్దాయిల తరపున అప్పీలులో వాదించబడెను.

న్యాయమూర్తులు, ముద్దాయిల తరపువాదన సంగీకరించి, శిక్షను రద్దుచేసి, ముద్దాయిలు నిర్దోషులని ప్రకటించినదలివేసిరి.

సారాదుకాణదారుని హత్య

మదరాసు హైకోర్టు, ఏప్రిల్ 18:—గ్రామస్థుల క్కర లేదని చెప్పుచుండగా, గ్రామములో సారాదుకాణమును పెట్టెనను కోపముచే, సుబ్బన్న గౌండను అను సారాదుకాణదారుని హత్యచేసిరని, ఒండియార గౌండనుపైను మరి ఇద్దరుపై నను లేబడిన కూసీకేసునందు న్యాయమూర్తులు వాలసు, మాధవన్ నాయరుగార్లు దినమున తీర్పుచెప్పిరి.

కోయంబత్తూరుజిల్లాలో నొక గ్రామమున, 1924 సం॥ న సంపూర్ణమద్యపాననిషేధోద్యమము ప్రారంభింపబడెను. అపుడుగ్రామమునందలి ప్రజలందరును, తమగ్రామములో నెవ్వరు సారాదుకాణము పెట్టరాదనియు, గుర్తకు తీసుకొనరాదనియు తీర్మానించుకొనిరి. కాని సుబ్బన్న గౌండను మాత్రమందులకు ప్రతిహేతులముగా సారాదుకాణమును గుర్తకుపాడి, దుకాణము తెరచి విక్రయము సాగించుచుండెను. అప్పటినుండియు గ్రామస్థులకును అతనికిని విరోధము వచ్చెను. ఇటులుండగా, 28-5-28 రాత్రి సుబ్బన్న గౌండనును, సేవకులను రెండొకరిని దిమిద ప్రక్క యూరికి పోవుచుండగా, త్రోవలోకొండ రాక స్థితికి నుగ నాతనినెదిర్చి చిరుకగొట్టగా వెంటనే అతడు మణిచెను. గ్రామస్థులకును, అతనికిని ఉన్న పగలను త్రోవకాచి, కొట్టిచంపిరని పోలీసువారు కేసుపెట్టిరి. కోయంబత్తూరు అడివనలు నెవ్వనుజడ్జి కేసును విచారించి 1 వ ముద్దాయికి ఉరిశిక్షను మిగిలిన ఇద్దరు ముద్దాయిలకును యావజ్జీవ దీక్షపాఠశాల శిక్ష విధించెను. ఈశిక్ష హెచ్చింపవలసినదని పోలీసువారును, రద్దుచేయవలసినదని ముద్దాయిలును అప్పీలుచేసిరి.

హత్యజరిగిన రోజున 1 వ ముద్దాయి ఆ గ్రామములోనే లేదనియు, అతడుగాని ముద్దాయిలుగాని హత్యచేయుండవాల రనియు ముద్దాయిలతరపున అప్పీలులో వాదించబడెను.

న్యాయమూర్తు లీవాదన సంగీకరించి, పోలీసువారి దరఖాస్తును నిరాకరించి, ముద్దాయిలు నిర్దోషులని ప్రకటించి విడుదలజేయుట కు తీరువులగావించిరి.

మదరాసు వార్తలు

రాకపోకలు:—శ్రీయుత కాశీనాథుని వాగ్దేవుల రావు పంతులుగారు నేటియుదయమునకు మద్రాసువచ్చిరి.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము:—ఇటీవల జరుపబడిన బి. ఎస్. ఎస్. సిపాట్లు, ఎం. సి. ఎం. ఎస్. డిగ్రీపరీక్షల ఫలితములు ఈనెల 22 తేదీన సాయంత్రము 4 గంటలకు నెనేటు మండిరమున ప్రచురింపబడును.

సుగుణవిలాస సభ:—ఈ సభవారిచే యీ నెల 20 తేదీన సాయంత్రము 5-30 గంటలకు విక్టోరియాపబ్లిక్ హాలు నందు రా. సా. పి. సంబంధమొలియారుగారిచే రచయింపబడిన “సభద్రార్థము” యనునాటకము తమిళమున ప్రదర్శింపబడును.

ఒక విందు:—గౌ॥ డా॥ యు. రామారావు, డా॥ యు. కృష్ణారావుగారు “ఆంటిస్మైటు వార్షికోత్సవ సందర్భమున” స్వదేశమిత్రత్వ మేసేషింగ్ డైరెక్టరుగారికి, రంగస్వామి అయ్యగారు యీ నెల 21 తేదీన సాయంత్రము 6 గంటలకు మాంటుకోర్టునందు గల జేబింగు విల్లింగ్సన్ నందు అల్పాహార విందుసంగెదరు.

రైలుక్రిందబడి మరణించుట:—నిన్న సాయంత్రము పైదాపేటదగ్గల రైలుక్రిందబడి యొకడు మరణించెను. అతడెవరో యిప్పటికిని తెలియలేదు.

ఎం. ఎస్. ఎం. కల్యాణిని మద్రాసు దగ్గర నొకపది యేండ్ల బాలుడు రైలుక్రిందబడి మరణించెను.

విభవావివాహ సహాయకసభ:—ఈ సభవారి యజమాన్యమున రేపు సాయంత్రము 6-30 గంటలకు నెం. 97 అన్నాపిళ్ళేషియందు శ్రీమతి రుక్మిణి లక్ష్మీపతిగారి యధ్యక్షతక్రింద నొక బహిరంగసభ జరుపబడును. విభవావివాహమును గురించి పలువురు దుపన్యసించెదరు.

మోటారు ప్రమాదము:—జెట్కూబండితో డీకొనుట మద్రాసు, ఏప్రిల్ 19 :—నేటిమధ్యాహ్నము తంబు చెట్టిపీడి పోస్టాఫీసుపీడి సందర్భము 767 బి. ఏ. అను నెంబరు గల మోటారుకారు యొకజెట్కూబండితో డీకొనెను. జెట్కూబండి తిరుగబడి ముక్కలయ్యెను. అందున్న మణ్సుగంచెట్టియను నాతనికి చిన్న చెబ్బలు తగిలెను. మోటారుకారు యొక్క ముందుభాగము కొంచెము చెడిపోయెను.

చిత్తూరులో శ్రీ కోదండరామస్వామిలవారి బ్రహ్మోత్సవ కార్యక్రమము

20 తేదీన పగలు పల్లకిలో నాచ్చియార్ తిరుక్కోలం, రాత్రి యాళినాహనము. 21 తేదీ పగలు వేణుగోపాల తిరుక్కోలం (నసంతోత్సవము) రాత్రి గజవాహనం, 22 తేదీ పగలు రథోత్సవము, రాత్రి వోట ఉత్సవము 23 తేదీ మంగళవారం పల్లకిలోవెళ్ళుతాకణ్ణ తిరుక్కోలం, రాత్రి ఆశ్వవాహనము. 24 తేదీ పగలు తిరుపల్లకి ఉత్సవము రాత్రి పుణ్యకొటినిమానం 25 తేదీ సాయంత్రం తిరుక్కల్యాణమహోత్సవము రాత్రి పుష్పలక్ష్మి సేవ 26 తేదీరాత్రి వడాయరు ఉత్సవం జరుగును.

ఇట్లు

సీతారామాంజనేయ భోజన గోష్ఠీలు

WANTED

Qualified Upper or Lower Subordinates of the College of Engineering Madras for Drafts men posts on Rs. 60-3-90/60 in the District Board Engineer and Assistant Engineer's Offices. The vacancies though temporary lasting for a year may continue longer. Applications will be received by the undersigned upto 25th April.

C. S. Ramabhadrachari, District Board Engineer, West Godavary, Ellore.

వాకలిష్ట గ్రామస్థుల నత్యాగ్రహము

పితాపురం ఎస్టేటు ఆఫీసర్లను గ్రామస్థులు ఎడరాడ్డుట

పితాపురం, ఏప్రిల్ 17—పితాపురం ఎస్టేటులోజేరిన వాకలిష్ట గ్రామంలో నొక తుమ్మచెట్టు కలదు. అది పబ్లిక్ ఆస్తి యై యుండెను. కాని ఎస్టేటువారు అది వేలమువేయగా ఒక రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు దానిని కొనెను. గ్రామస్థులు ఆచెట్టును కొట్టి వీలులేదని చెప్పి ఆ చెట్టుచుట్టును గుమికూడి నిలచిరి. ఎస్టేటు ఆఫీసర్లకు చెట్టుకొట్టుటకు సాధ్యపడక వెళ్లిపోయిరి. రెవెన్యూ తిరిగి 4 రోజులకు రెండువందల జనముతోవచ్చి గ్రామస్థులకు తెలియకుండా చెట్టుకొట్టెను. కాని ఆద్రాను తీసి కొని వెళ్ళినయక గ్రామస్థులందరు ఆద్రానిపై నెగ్గి మాడ్చుచు దిరి. కాని ఎస్టేటు ఆఫీసర్లు ఆజనమును బలాత్కారముగా యీడ్చించి మౌనును గొంపోయిరి.

బలాత్కారముగా జనులను పడద్రోయుటవల్ల కొందరికి గాయములు తగిలెను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయి అల్లరులు

ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘమును ఏర్పరచుట బొంబాయి, ఏప్రిల్ 18 :—బొంబాయి శాసనసభవారు ఆమోదించిన తీర్మానముననుసరించి ఇటీవల బొంబాయిలో జరిగిన అల్లరులసందర్భమున వాటికారణముల నరయుటకును వీటిని అణచుటయందు ప్రభుత్వమువారు తుమ్మకొనినదర్శులు క్రమమైన వాకావా అనువిషయమై నిర్ణయమొనగి ఇతర సలహాలొసగుటకు ఈ దినవార్షికోనబడిన సభ్యులొకవిచారణసంఘముగ నియమింపబడిరని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు :—పరిస్థితులుగారు అధ్యక్షులు మిర్జా అలీ, సహాయ్యులు ఖాను, కృష్ణలూలు, జకీరిగార్లు సభ్యులు. ఇ. డబ్ల్యు. బ్రూట్ నునుగారు కార్యదర్శి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

బెజవాడ ఆంధ్ర ఆర్ట్స్ థియేటర్ వారి ప్రదర్శనములు

గుంటూరు :—కనకరత్న హాలులో
25-4-29 రామదాసు రాత్రి 9-30 Xం||
తెనాలి :—శ్రీ కృష్ణసాందర్యహాలులో
27-4-29 రామదాసు రాత్రి 9-30 Xం||
28-4-29 ప్రహేద సాయంత్రం 6-30 Xం||

శ్రీయుత టి. రాఘవాచారిగారు బి. ఎ. బి. యల్. బల్లారి, శ్రీమతి సరోజినీదేవి, అన్నపూర్ణాదేవి, పద్మావతీ దేవిగార్లు ముఖ్యపాత్రలను ధరించురు.

రేట్లు :—యా. 4, 3, 2, 1, 8 అణాలు.
జి. లక్ష్మణరావు బి. ఏ.
గౌ॥ కార్యదర్శి

విజయం కావలెను

19

రెవెన్యూ, యిక్ష్మయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినొప్పి మొనలగువ్యాధులను ఒక క్షణములో పోగొట్టుగల ఖ్యాతిజెందిన “జామా తైలమునకు” సమయము మందు వేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూచుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు
ఇంగ్లీషుమందులు, పలనరకులు సల్ఫూరిక్, నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు,
63 నెం. నైన్ థనాయునివీధి, మద్రాసు.

తూర్పు కృష్ణా జిల్లాలో భద్రునిధి వసూళ్లు

గాంధీమహాత్మునకు లభించిన రు 28860-1-3 కు
వివరములు

12-4-29 కాసుమర్రు	116-1-0
కురుమదాల్	707-12-3
పామర్రు	837-1-3
పీఠంకి	796-0-0
పీఠంకి (అలాన్సికి 19)	720-0-0
పసుమర్రు	715-15-10
కడలేశ్వరపురము	1627-6-9
జక్కంపల్లె	20-0-0
గుంపుర్రు	1200-4-6
13-4-29 కవులవరం	1116-0-0
కలంపూడి	411-0-6
గుడ్లచేరు	116-0-0
వడ్లమన్నాడు	230-0-0
పెడన	116-0-0
అంగలూరు	417-8-0
గుడివాడ	1186-1-0
నూజెళ్ల	684-7-3
కోకిమెళ్ల	163-8-0
చొమ్మలూరు	167-14-6
జులపల్లి మాలపల్లి	19-14-8
మచిలీపట్టణము	6055-6-4
14-4-29 నరసన్నపాలెం	116-0-0
ఘంటసాల	501-0-0
ఘంటసాలపాలెం	200-0-3
బల్లపూడి	116-0-0
నూడపాడు	168-0-0
కొదాల్	381-5-0
మొవ్వ	425-0-0
పెదముత్తేరి	116-0-0
కూచిపూడి	40-0-8
చివముత్తేరి	210-8-0
అయ్యంకి	116-0-0
పెదపూడి	116-0-0
శ్రీకాకుళము	20-12-0
కొత్తపల్లి	50-0-0
కాజ	60-0-1
కోనూరు	116-0-0
దేవరకొల	116-0-0
దారిలోపనూరు	22-2-0
చిల్లపల్లి	231-0-0
పులిగడ్డ	162-4-3
కాపునానిపాలెం	142-8-0
పెదప్రొల	123-0-0
మోపిదేవి	116-0-0
నాగాయతిప్ప	151-0-0
నాగాయలంక	505-14-1
కోడూరు	505-0-0
అనగిగడ్డ	345-0-0
కోనూరివారిపాలెం	116-0-0
16-4-29 గూడూరు	85-8-0
చిట్టిగూడూరు	50-0-0
తలకతూరు	31-0-0
జమింగొలివేపల్లి	1209-10-0
కొమరబోలు (అలాన్సికి 20 రూపాయలు)	140-0-0
పెద్దేరు	523-0-0
దాకరం	116-0-0
కోళ్లనాడి ఆగ్రహారం	10-0-0
దారిలో	5-0-0
భైరవపట్టణము	116-0-0
పెదపూరుపూడి	116-15-0
రెంట్లపల్లె	906-0-6
కైకలూరు	650-0-0
నానపాడు	150-0-0
చిట్టకల్లు	116-0-0
వదాల్	743-4-3

17-4-29 డాక్టరు పట్టాభిసేతామయ్యగారు మచిలీ పట్టణములో వసూలుచేసిన బెజన ప. తీసు	
కొనివచ్చి యిచ్చిన మొత్తము	60-0-0
వసూలయ్యము	100-00-
నిలువయన్న వగల అంగనా భీరు	1500
(వీనిలో ఒక ముగగులజర భీరు 80 రూపాయలు బాండ్తోలిసిపెక్కి)	
మొత్తము	28960-1-8
* * * *	

శ్రీ గాంధీమహాత్ముని శిష్యునిగోదావరిజిల్లా వర్తమాన కార్యక్రమము

22-4-29:—ఏలూరు ఉల్లి 6-30
23-4-29:—ఏలూరులో బయలుదేరుట ఉల్లి 5. చింతలపూడి చేరుట ఉల్లి 6-30 చింతలపూడిలో బయలుదేరుట ఉల్లి 7. పెదపాడు చేరుట ఉల్లి 9-30. ఏలూరు చేరుట ఉల్లి 10-30. ఏలూరులో బయలుదేరుట సాల్ 5. కొవ్వలికి చేరుట సాల్ 5-20 కొవ్వలిలో బయలుదేరుట సాల్ 5-30 పోతునూరు చేరుట సాల్ 5-45. పోతునూరులో బయలుదేరుట సాల్ 6. పెండులూరు చేరుట సాల్ 6-20. పెండులూరులో బయలుదేరుట సాల్ 6-30 గుండుగొలను చేరుట సాల్ 7.
24-4-29:—గుండుగొలనులో బయలుదేరుట ఉల్లి 5. తాడేపల్లిగూడెం చేరుట ఉల్లి 7. తాడేపల్లిగూడెంలో బయలుదేరుట ఉల్లి 7-30 పిప్పర చేరుట ఉల్లి 7-30 పిప్పరవడలుట ఉల్లి 8. గణపవరం చేరుట ఉల్లి 8-20 గణపవరం వడలుట ఉల్లి 8-45. ఉండిచేరుట ఉల్లి 9-5. ఉండిచేరుట బయలుదేరుట ఉల్లి 9-30 ఆకిపేడు వడలుట ఉల్లి 10. భీమవరం చేరుట ఉల్లి 10-30. భీమవరంలో బయలుదేరుట సాల్ 6. పీఠవానరం చేరుట సాల్ 6-30. పీఠవానరం వడలుట సాల్ 6-40. పాతమూరు చేరుట సాల్ 7. పాతమూరు వడలుట సాల్ 7-10 పెనుమంట్ల చేరుట సాల్ 7-25.
25-4-29:—పెనుమంట్లలో బయలుదేరుట ఉల్లి 5-40 ఆలమూరు చేరుట ఉల్లి 6-0. ఆలమూరు వడలుట ఉల్లి 6-10. మల్లపాలెం చేరుట ఉల్లి 6-40. మల్లపాలెం వడలుట ఉల్లి 7-30. నరసాపురం చేరుట ఉల్లి 8-30. నరసాపురం వడలుట ఉల్లి 9-30. పాలకొల్లు చేరుట ఉల్లి 10-0. పాలకొల్లు వడలుట సాల్ 5-30. పోడూరు రోడ్డు కవిటం లాకు సాల్ 6-0. పోడూరు రోడ్డు వడలుట సాల్ 6-10 విల్లూరు రోడ్డు చేరుట సాల్ 6-30. విల్లూరు రోడ్డు వడలుట సాల్ 6-40. ఆనంబ చేరుట సాల్ 7-0.
26-4-29:—ఆనంబ వడలుట ఉల్లి 5-30. వారిపేరు చేరుట ఉల్లి 5-50. వారిపేరు వడలుట ఉల్లి 6-5. ఏలేటిపాడు చేరుట ఉల్లి 6-30. ఏలేటిపాడు వడలుట ఉల్లి 7-0. దువ్వ చేరుట ఉల్లి 7-45. దువ్వ వడలుట ఉల్లి 7-55. తేతలిచేరుట ఉల్లి 8-15 తేతలి వడలుట ఉల్లి 8-30. తణుకు చేరుట ఉల్లి 8-45. తణుకు వడలుట సాల్ 9-0. నిడదవోలు చేరుట సాల్ 6-0. నిడదవోలు వడలుట సాల్ 6-15. దేవరపల్లి చేరుట సాల్ 6-45. దేవరపల్లి వడలుట సాల్ 7-0. ఆనంద నికేతన ఆశ్రమమునకు చేరుట సాల్ 7-30.
27-4-29:—ఆనంద నికేతన ఆశ్రమము వడలుట ఉల్లి 5-30. కొత్తగూడెం చేరుట ఉల్లి 6-30. కొత్తగూడెం వడలుట ఉల్లి 8-30.

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో గాంధీమహాత్ముని సంచారముయొక్క వివరములు

మేనెల 2 వ తేదీ గురువారమునుండి 9 వ తేదీ గురువారమువరకు యీ క్రిందివిధముగా తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో వర్తమానము చేయుదురని తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ వెన్నెటి సత్యనారాయణగారు ప్రకటించుచున్నారు.
2 వ తేదీ సాల్ 7-30 గొల్లపల్లి విశాఖపట్టణము జిల్లానుండి కునికి రాక
సాల్ గొల్ల 7-30 నుండి 8-గొల్లకు బహిరంగసభ. రాత్రికి విశ్రాంతి
3-వ తేదీ ఉల్లి గొల్ల 6 మొల్లి 7-గొల్ల వరకు, నేత్రప్రదర్శనములు ఉల్లి 7-గొల్లకు కుని వడలుట
ఉల్లి 8-30 గొల్లకు గ్రాండుట్రంకు రోడ్డుమీదుగా పెద్దాపురంరాక, కాసుకల నర్సింపుల
సాయంకాలమువరకు విశ్రాంతి
సాల్ 5-30 గొల్లకు పెద్దాపురం వడలుట
సాల్ 7-30 గొల్లకు మేడంపాడుమీదుగాను చామర్ర కోటమీదుగాను పిఠాపురం చేరుట
సాల్ 7-30 మొల్లి 8-గొల్ల పిఠాపురములో బహిరంగసభ
రాత్రికి విశ్రాంతి

4 వ తేదీ ఉల్లి 5-30 గొల్ల పిఠాపురం వడలుట.
ఉల్లి 6-30 మొల్లి 7-30 గొల్ల నాగూలపల్లి, రమణ కృష్ణపేట్ల గ్రామములలో నూలువడుకు, నేత్రయారులు
ఉల్లి 8-30 గొల్ల కాకినాడ చేరుట, సాయంకాలమువరకు విశ్రాంతి
సాల్ 5-30 మొల్లి 6-30 గొల్ల బహిరంగసభ కాకినాడలో.
సాల్ 6-30 గొల్ల కాకినాడ వడలి గొల్లపాలెం, యండ్లమూరు, జగన్నాథగిరి శ్రోవణశిక్షణ.
సాల్ 7-30 గొల్ల రామచంద్రపురం రాక
7-30 నుండి 8 గొల్ల బహిరంగసభ. రాత్రికి విశ్రాంతి.
5 వ తేదీ ఉల్లి 5-30 గొల్ల రామచంద్రపురం వడలుట.
ఉల్లి 6-30 గొల్ల మండపేటమీదుగా ఆలమూరు చేరుట.
ఉల్లి 6-40 గొల్ల ఆలమూరు వడలుట.
ఉల్లి 8-గొల్లకు ఆలమూరు కేపుదాటి పలివెలచేరుట. సాయంకాలమువరకు విశ్రాంతి.
సాల్ 5-30 గొల్ల పలివెల వడలి పుల్లెటికుట్రమీదుగా వెళ్లుట.
సాల్ 7 గొల్ల అమలాపురంరాక.
సాల్ 7 మొ 8 గొల్ల అమలాపురంలో బహిరంగసభ. రాత్రికి విశ్రాంతి.
6 వ తేదీ సోమవారము మానం.
7 వ తేదీ ఉల్లి 5-30 గొల్ల అమలాపురం వడలుట.
ఉల్లి 8 గొల్ల కోటిపల్లి శ్రోవణ వేళంగి వచ్చి తిరుగ నరసాపురపు పేటగుండా గొల్లలమామిడాడ చేరుట.
సాల్ 5-30 గొల్ల గొల్లలమామిడాడ వడలుట.
సాల్ 7 గొల్ల బిక్కవోలు, అనపర్తి, తాపేశ్వరము, ద్వారపూడి, కడియం, ధనశేష్వరశ్రోవణము రాజసుహేంద్రవరము చేరుట.
సాల్ 7 మొ 8 గొల్ల రాజసుహేంద్రవరములో, బహిరంగసభ. రాత్రికి విశ్రాంతి.
8 వ తేదీ ఉల్లి 5-30 గొల్ల రాజసుంద్రీ వడలి నీతానగరమునకు బయలుదేరుట.
నాగమిశాస్త్రగ్రంథశ్రమమునందుండుట
9 వ తేదీ సాల్ 4 గొల్ల నీతానగరమువలను రాజసుంద్రీవచ్చి మెయిలులో నెల్లూరునకు ప్రయాణమును.

బిహారు ఆక్రింగుగవర్నరు
పాట్నా, ఏప్రిల్ 18:—బీహారు ప్రభుత్వపు ఎక్జిక్యూటివు కాన్సిలరు గౌ. జేమ్స్ డేవిడ్ సిట్టెనుగారు ఏప్రిల్ 25-వ తేదీ గవర్నరుచార్జి పుచ్చుకొనెదరు. వారి స్థానమున జె. టి. లిట్టిగారు ఎక్జిక్యూటివు కాన్సిలుసభ్యులుగ పనిచేయుదురు. (అ. ప్రె.)

భారతశాసనసభ
నేను రాబోవు అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు స్వరాజ్యరక్షణకు గంజాం విశాఖపట్నం జిల్లాల తరపున అభ్యర్థిగ నిలుచుచున్నాను అని వరహగిరి వేంకటజోగయ్య పంతులుగారు వ్రాయుచున్నారు.

నవయాత్ర

25 మార్చి నానా 2.80

విశ్రాంతి కుక్కలు గట్టిపంతులు శ్రీకృష్ణ మొదటి. మువలితమును, నర్సింహకర్తూకం తొలగించి, నవయాత్రమిచ్చును. నరమలకు అయ్య తలగించి, నా సారమును సునాభివంతు నలుల జేయును.

మిచ్చు తరములు రహస్యముగా నుంచెదము

కా మొదటి

చెడిన నరమలను బాగుచేయుటకు శ్రీపూర్వ మందు గ్యారంటీగా పనిచేయుటలో, క్రెడిట్ పొందినది.

వి. పి. చార్జీ రేజీ. నీనా 1 కి 1.0-0.

ఆనందబావాజీ ఆశ్రమం,

4866 గవర్నరుపేట్, బెజవాడ.

బట్లరు సేవేదిక

సప్తమాసాగారి ఖండనము

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 18:—భారత స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి బట్లరు కమిటీవారి నివేదికలోని సూచనలు ప్రబలమగు ఆటంకములని చెప్పుచు శ్రీయుత బేజబహదూర్ సప్తమాసాగారు పయ్యెనీర్ పత్రికకు ఈక్రింది ప్రకటనమును గావించిరి:—

బట్లరు కమిటీ నివేదికయొక్క ప్రాశస్త్యము సంఘము వారు రాజ్యాంగవిఘ్నా సహస్రపరిమితిగమును గూర్చి చేసిన సలహాలపై నాధారపడియుండును గాని యితర విషయముల మీద నాధారపడి యుండదు. ఈ దృష్టితో నాలోచించినచో బ్రిటిష్ ఇండియాకును భారతీయ భారతదేశ మనంబకును సంస్థానములకును భేదము కల్పించున దగుటచేసి యిది దేశమునకు చాల హానికరము. స్థిరముగా నుండునట్లుగపడుటవలన నది యిరుపక్షములవారికిని అపరిమితమైన హానిని కలుగజేయును. భారత సంస్థానములకును బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకును గల సంబంధ బాంధవ్యములను మరల నివేదిక ఏకరువుకట్టు చున్నది గాని క్రొత్తవిషయముల సేమయు చెప్పుటలేదు. దీనివలన మనజ్ఞాన వినుమంతయు నభివృద్ధి జెందుటలేదు. స్థితిగతులను సంఘమువారి కిక్కడ మాటలో చెప్పుచున్నారు. “ఆంగ్ల ప్రభుత్వ సర్వాధికార మిక్కడ నుండును. సర్వాధికారసంయుతముగానే యుండవలెను. కాని ఏమాత్రమును తగ్గరాదు. అని వారు మాత్రప్రాయముగా వ్రాయుచున్నారు. ఈసంబంధములవలన గలిగిన అంతరార్థముల నటించి కేవలము రాజ్యాంగనిర్మాణదృష్టితో నాలోచించితిమేని యీవాక్యము సత్యముగానే భావించవచ్చును. కాని తమ ఆంతరంగిక స్వాతంత్ర్యమును గురించి నొక్క చెప్పుకొనువారి కందరకు నిది మేలుకొల్పగా నుండవలెను. ఈ సిద్ధాంతమును లోతుగా నాలోచించినచో బయటి కగపడుదానికంటె చాల ఆర్థము దానిలో నున్నదని మనకు వ్యక్తముకాగలదు. పోయిన సంవత్సరము లాక్వాల్లర్ రివ్యూలో సర్ లెఫ్టిసార్-టూగారి చే ప్రకటించబడిన యభిప్రాయములతో బట్లరు సంఘమువారు పూర్తిగా నేకీభవించినట్లు మనకు తెలియగలదు. రాజ్యాంగ నిర్మాణ సంబంధమున దృష్టితో నాలోచించినను రాజకీయ దృష్టితో నాలోచించినను ఇది యనర్థదాయకమే. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముయొక్క సార్వభౌమత్వమునకును, ఆ ప్రభుత్వముచే భారతదేశమున స్థాపించబడునట్లు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకును ఈనివేదిక భేదమును కల్పించుచున్నది.

భారతస్వాతంత్ర్యమున కాటంకము

రాజకీయముగా భారతదేశము అధినివేశప్రతిపత్తి బాండుకు కొరుచున్న కొక్క నిది ముఖ్యజేయుచున్నది. వైమెన్ సంఘమువారు తమ నివేదికలోజేయు సూచన లెట్టివిగా నుండునో యీ నివేదిక సూచించుచున్నది. ఆరణ్యలో భారతప్రభుత్వరాజకీయ శాఖకు సర్వాధికారములును ఉండజాలవని యీ నివేదిక చెప్పకయే చెప్పుచున్నది. భారతస్వాతంత్ర్యమునకి సూచనలు మహామేరువునలె అడ్డుతగులునట్లు సత్యము. ఇది యటించి, భారత సమాఖ్యకొరకు కలనరించుచున్నవారి గంభీర వాక్యముల విషయమై నివేదికలో నొక్క మాటయైనను లేదు ఇతర సలహాలు

ఆర్థిక సమస్యలను గురించి, కష్టమునకాఖ సలహాసంఘముల నియామకము. రైల్వే పరిపాలనము మొదలగు విషయములను భారత ప్రభుత్వమువారు పరిష్కారము చేసికొనలేరా. ఈ విషయములను పరిష్కరించుటకు ఇట్టి ప్రముఖులు, ప్రసిద్దులు గల సంఘము లెందు కననరమా తెలియదు. సంస్థానములలో నుద్యోగములు చేయుటకై ఆంగ్లదేశము నందు తర్కితము నవారు రప్పించబడవలెనని కమిటీవారు తెల్పుచున్నారు. ఆకు ఫర్డు, కేంబ్రిడ్జి మొదలగు ప్రఖ్యాత విశ్వ విద్యాలయము లందలి కళాశాలా విద్యార్థులకిది సంతోషజనకమైన నగుగాక మనము సంతోషించవలసినవిషయ మేమియు నుండు గనుపడదు. భారతీయు లీవిషయమై యుత్సహింపవలసి, నివేదికలో వివరింపబడిన రాజ్యాంగ నిర్మాణ మాత్రములతో బాటు ఇదియు భారత చేయుట కేమియు నిష్ఠముగా నుండదు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

“కాటలెను”

చేతి మగ్గుములపై నేత నేర్పించగల అనుభవమైన వారు మాకు వ్రాసిన మంచి జీత మిత్తుము. 15 దినములలో వ్రాయవలెను.

ఆర్య వైశ్య కార్యాలయం-చికాగో.

జాబ్బాలాగారికి జామీను

నిరాకరించుట

మీరటు ముద్దాయిలందరిని యింకొక వడుముదినములు వైదులోనుంచుట

ముద్దాయిలతప్పుల వాదము

మీరటు, ఏప్రిల్ 18:— కమ్యూనిస్టుల కుట్రకేసునందు జాబ్బాలాగారి జామీను దరఖాస్తు నేడు జిల్లామేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారించబడెను.

బొంబాయి బారిష్టరు ఎల్. ఎల్. ఆంథోనీయగారు ముద్దాయి లెరవున వాదించుచు అతడు అహింసాధర్మము నవలంబించు వాడనియు దౌర్జన్యరాహిత్యవిధాన మవలంబింప గోరును పార్టీపత్రిక జామిజమ్మి యందు 1928 డిసెంబరు 19 వ తేదీన వ్రాసి యుండెననియు జెప్పి ఆవాదము చదివి వినిపించిరి. జాబ్బాలాగారికి ఆంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టు సంస్థతో సంబంధముగలట్లు ప్రాసిక్యూషనువారి కెట్టిసాక్ష్యము లేదు. అతడు కార్మికపక్షితి యభివృద్ధి జేయుటకై పాటుబడుచున్నాడు. ప్రజలందరు కలసి పనిచేయువలెనని నమ్ముచుండెడివాడు. తన దేశపరిశ్రమలు పాడుగుచుండుజాతి సహిషణీ పలేని వాడగుటచే కమ్యూనిస్టు సంస్థతో సెట్టి జోక్యము కలుగజేసికొనలేదు. కొంతకాలము కార్మిక కృషిచేసెట పక్షమునందు సభ్యులుగ నుండెనుగాని ఆ పక్షముయొక్క ఆదర్శములు నిబంధనలను ఆతడెరుగడు. ఎన్ని సార్లును అడిగినను అతని కవి లభించనందున 1928 సెప్టెంబరు మాసములో రాజీనామా నిచ్చెను. అప్పటినుండి నుండా చెల్లించలేదు. వారి సానే పంజెత్ జవహర్లాలుగారు కార్యకర్తగి నియమింపబడిరి.

ఈ విషయము పిటిషనులో నుదహరింపబడెనా యని లాంసుఫర్డు జేమ్సుగారు ప్రశ్నింపలేదని ముద్దాయి వాటిలు జెలిపెను. యుద్ధసమయమున జాబ్బాలాగారు జర్మనీకి ప్రతికూలము ప్రచారకనిగ నుండెను. మాడవ పూనా రైఫిల్సు జతయందు వాలంటిరుగ చేరెను. ఎవరో జేరు తెలుపకుండ వీరికి రూ 14,000 పంపిరి. బ్యాంకు మేనేజరుని పంపినవారి కేసుకొరకు యెన్నిసార్లును అడిగినను చెప్పలేదు. ముద్దాయి కార్మికలందరు కలసి స్వాభివృద్ధి ఉద్యమమునందు పాల్గొనినగాని జేమము లేదని యెంచి అందు కనుగొన్నయగు పనిజేయుచుండెను గాని, దౌర్జన్యమునకు గడంగలేదు. ఈ నేరము లతనికి చెందవని బారిష్టరుగారు వాదించిరి.

ప్రతికూలవాదము

లాంసుఫర్డు జేమ్సుగారు ప్రతికూలవాదమునందుజాబ్బాలాగారు కార్మిక కృషిచేసెటపక్షమునందు చరుగుగ పనిజేయుచున్న ప్రచారకుడైనందున ఆపక్షము నిబంధన లెరుంగడము ఆసందర్భము. ఈపక్షము రషియనుపద్ధతిని తీవ్రముగ ప్రచారము జేయుటకు యేర్పడియున్నది. జాబ్బాలాగారు కార్యకర్తాహక న్యమనందున్నారు. జాబ్బాలాగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభల తీర్మానములుగల కొన్ని పుస్తకములు జప్తు చేయగ దొరికినవి. లాంసుఫర్డు జేమ్సు గారు చదివి వినిపించిరి. రూ 14,000 గూర్చి తెలియదనచున్నారు. జాబ్బాలాగారు రూ 1059 అందినట్లు మాస్కోలోనున్న వస్త్రప్రసక్రమ కార్మికల కేంద్రసంఘమునకు పంపిన తంతివార్తయొక్క ఫోటోగ్రాఫ్ గలదు. రషియను విప్లవము పదన వార్షికోత్సవముగూర్చి జాబ్బాలాగారు చాలప్రచారముజేసిరి. “ప్రభుత్వమువారు మనముకొరినట్లు చేయున్నచో మనము వారికికల గొయుచుము. మనకు ప్రభుత్వమువారు కాని భారతీయ నాయకులుగాని తననంత లిండికెట్టులేమన్నారు. రషియాలోవలె సోవియటు ప్రభుత్వము స్థాపించబడవలెను. బ్రిటిషురాజ్యము శనిగుట్టుది. జారుప్రభుత్వమునలె నిది ఆంధరించవలెను” అని ఆప్పుడప్పుడు జాబ్బాలాగారిసంపిన ఉపన్యాసములలోని భాగములను జేమ్సుగారు చదివిరి. “ఇండియావలె రషియాగూడ పేదరికము ననుభవించుచుండెను. కాని అన్నట్లు కార్మికలందరు నైనికబలముగ నేర్పడి కార్మికసంఘములు స్థాపించి జారుప్రభుత్వము నందరింపజేసిరి. ఈరిగిన పేదరికమునబాపి రషియాదేశమున రషియా ప్రజలకే చెందజేసిరి” అని జాబ్బాలాగారు అమృతదనందుగల “కిరిటి”యను పత్రికయందు న్యాయము వ్రాసెను. బొంబాయిలో కార్మికసమైక్యముగూడ నితనివలనే జరిగెను. సోవియటు పద్ధతులలో ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును పడగొట్టుట కదియొక పద్ధతికావున ముద్దాయిని జామీనుపై విడువదని లాంసుఫర్డు జేమ్సుగారు వాదించిరి.

అసెంబ్లీలో బాంబు వేయుట

గాంధీమహాత్ముని వ్యాసము

అసెంబ్లీలో గాంధీమహాత్ముని బాంబు వేయుటలోను రాజపాలును సహాయుడైయుండు హత్యచేయుటలోనుగల త్రవ్వమొక్కటియే. అతేక్షి దుర్జనత్వమును పగదీర్చుకొనుటకు ఒడలెరుగని దురాగ్రహమును యీదుస్కార్యములకు మూలకారణములై యున్నవి. స్వాతంత్ర్యముపేరిటనే యీ హింసయు బాంబువేసిరి గాని వారు స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు ప్రబలమగునట్లుమును కలిగించిరి. రాజపాలును నధించినహంతకుడు మహామృదీయతము పేరిటనే ఆ ఘోరకృత్యమును చేసెనుగాని అతడు మహామృదీయతమునకు గొప్పనట్లుమునే కలిగించెను. ఈ కార్యలన దొరతనమువారు కలతనొంది కఠినపద్ధతుల నుండి విడిచినచో నది ఆ వివేక మేయగును. ఈ హత్య వలన రాజపాల్ కు అలభ్యమగు కీర్తి కలిగినది. అతడు ప్రకటించిన కరపత్రమునకు పూర్తియగు పరిహారము నడచు కలుగజేసెను అతని కుటుంబమునకు సేను సానుభూతి సంపజేయుచున్నాను. ఒక పిచ్చివాడు చేసిన యీకార్యమును బట్టి రాజపాలు బంధువర్తమును ఆర్యసమాజమువారును మహామృదీయలపట్ల పగబూనగూడదని తెలుపుచున్నాను. దొరతనమువారు వివేకముతో నాలోచించినచో ఈబాంబు వేయుటకు తమ అనుచితవిధానమే ముఖ్యకారణమని వారు గ్రహింపజాలకపోరు.

వారు ప్రజాభిప్రాయమును తృణీకరించుటవలననే దేశీయులు దురాగ్రహములకు పాల్పడుచున్నారు. అహింసాధర్మమే కాంగ్రెసువారి సిద్ధాంత మనుటచే ఇట్టి దురాగ్రహములను వారు కఠినముగా నిరసించుట యే కర్తవ్యము. బాంబులు భారతదేశమునకు మాత్రము లుకాన దొరతనమువారు సోజన్యముతో ప్రజాభిరుతము ననుసరించినచో యీ బాంబులను త్వరలోనే అడచివేయ వచ్చును. కాని అది అజియోసయే. దొరతనమువారి పద్ధతి మాత్రమేగాక హృదయముగూడ మారిననేగాని యిది సాధ్యముగాదు. అట్టి మార్పు కలుగుననుట కెట్టి సూచనలును గోచరించుటలేదు. దేశారాధకుల కెవరికినిగూడ దౌర్జన్యమునకుం జెట్టి నమ్మకము లేదని దేశాటనమునలన సేను గ్రహింప గలిగితిని. కాని అహింసా విధానమునందిపుడు వెనుకటివలె విశ్వాస మున్నట్లుల కనబడుట లేదు. అహింసా పద్ధతియందు గాఢగుగు విశ్వాసము మనకున్నచో దౌర్జన్యపరులు తలయెత్తకుండ జేయుట చాలకరు సాధ్యమే యగును.—అని మహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసము నిన్న 18 వ తేదీని మొలపడిన ఎంసు యిండియాలో ప్రకటించబడెను.

(ఫ్రీ ప్రెస్)

గా॥ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

విప్లవానుకూలకక్ష మొకటి దేశమున గలదనుట

డిల్లీ, ఏప్రిల్ 19:—గా॥ వి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు సిమ్లాకు బోవుచు నిన్నరాత్రి డిల్లీమీదుగ వెడలిరి. కార్మిక రాయలసంఘము గూర్చి ప్రభుత్వమువారింకను యేల ప్రకటించలేదని పత్రికాప్రతినిధి యడగ, అక్టోబరులో పని ప్రారంభింపబడును గావున తొందర లేదనిరి.

దేశములో నేడైన విప్లవోద్యమ మున్నదందురా యని యడగ విప్లవవానుకూలకక్ష మొకటి స్థిరమగు కార్యక్రమము యేర్పాటు జేసికొని పనిజేయుచున్న ననుటకు ఇందియము లేవనిరి (ఫ్రీ ప్రెస్)

ముద్దాయిలతప్పు నేటి జబాబుజెప్పుచు ద్రవ్యము ముట్టి నట్లు పంపిన తంతివార్త జోషిగారికి నచ్చినద్రవ్యములతో నొక భాగము వీరికొసంగబడుటచే దానికి సంబంధించినది. ముద్దాయి కార్మికలు యభివృద్ధికిని ఆర్థికసమానత్వమునకు పాటుభగచున్నాడు. అదికొద్దరమైన నేరముకా నేరదు. పలువురు పెద్దలు అట్టిప్రచారము జేయుచున్నారనిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పుజెప్పుచు, రిమండునందుంచవలెనని ఇదివరకే ఉత్తరువుజేయబడెను. అందుకు తగుకారణము లుగలవు. ఇండియాప్రభుత్వమువారు కేసున కమమతిండుటయే చాలును. ప్రాసిక్యూషనువారు జాపినసాక్ష్యము జాబ్బా కృషిచేసెటపక్షమునందు చేసినవారని యెల్లప్పుడున్నది. అతడు ప్రస్తుత ప్రభుత్వమును పడగొట్టుటకు యత్నించినని నమ్మవచ్చును. కావున జామీనుపై విడుదల వీలుచేయనిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

ఋణ నిరాకరణము

కామన్వేషణలో లేబరు పక్షనాయకు లగు స్నోడనుగారు, ఋణముల ఏర్పాటును నిరాకరింప వలయునని తెలుపగనే, వివిధపక్షములవారు భీతిల్లిరి. ఇంగ్లండు కీర్తి కెట్టిభంగము వాటిల్లునో యని, కన్సర్వేటివులు భయపడిరి. లిబరలు పక్షముతరపున రన్నిమెనుగారు అంతర్జాతీయపు ఒడంబడికలను తాము నిరాకరింపమని అభయ మొనగిరి. లేబరు పక్షము తరపున ముచ్చటించుచు, తాము నాయకులుగ నుండునంతవరకు ఋణముల నిరాకరణము జరుగ దని ప్రకటించి, ఇతరపక్షములను కొంతవరకు శాంతిచిత్తుల గావించిరి. స్నోడనుగారయినను ఋణముల ఏర్పాటును పూర్తిగ నిరాకరింప గోరలేదనియు, ఇతర దేశముల అంగీకారముతో నిట్టి ఏర్పాటును మార్పుటకు ప్రయత్నింప వలయునని మాత్రమే దెలిపిరినియు, మాక్స్ నాల్డుగారు సమర్థించిరి. మాక్స్ నాల్డుగారి సూచనను గ్రహించి, ఋణముల ఏర్పాటును ఇతరుల యంగీకారము లేకుండ, తొలగించుటకు తాము పురికొల్పలేదని, స్నోడనుగారు చెప్పి సందియముల బాపిరి. అయినను స్నోడనుగారు చచ్చరించిన పదములు, తీవ్రముగ నున్నవనియు, అపోహల కవకాశ మిచ్చుచున్నవనియు, అందుచే ఏ పక్షమువారధికారమునకు వచ్చినను, ఇంగ్లండు తనమాటకు బద్ధురాలగునని, మాక్స్ నాల్డుగారు ప్రకటించవలయు నని, ఛేంబర్లెనుగారు మందలించిరి.

ఒకపక్షమువారు గావించిన ఋణముల నిరాకరణమువారు తిరస్కరించుట న్యాయము గాక బోయినను, అవి తిన్నగ జేయబడెనా, భావినంతటి వారి నవి బంధించుటకు యోగ్యమయినవా గావాయని విచారించుట కెట్టి యభ్యంతర ముండదు. విచారించిన పిమ్మట, మెనుకటి ఏర్పాటును ఇతరుల యనుమతితో మార్చిన మార్పవచ్చును. కాని, కన్సర్వేటివులపక్షమువారు చేసిన ఏర్పాటు లొక్కమారుగ తలక్రిందగునేమో నని, యుద్ధమంత్రయగు సర్ ఇవాన్సుగారు భయపడి, స్నోడనుగారిని మందలించ దొడంగిరి. స్నోడనుగారు రయినను, ఋణముల ఏర్పాటుపైగల ప్రబలవిముఖతను జూపుటకు తీవ్రపదజాలము నుపయోగించి, సాధకబాధకములను తెలుపకుండుటచే, నింతటి కలవరము గలిగెను. పదజాలము నటుంచి, ఉభయపక్షములవారికిని మధ్యస్థప్రాయభేద మెక్కడ గలదో గ్రహించుము. గత యుద్ధసమయమున, ప్రాన్సు, ఇటలీ మున్నగు మిత్రమండలి దేశములకు ఇంగ్లండు ఋణముల నొసంగెను. ఇంగ్లండుకును తదితరమిత్రమండలి దేశములకును, అమెరికా ఋణముల నొసంగియుండెను. యుద్ధమునందు నష్టమును పొందియుండుటచే, ప్రాన్సు, ఇటలీ దేశములు తా మియవలసిన ఋణములను రద్దుజేసి, తమను ఋణవిముక్తుల గావించి వలయునని కోరియుండినవి. ఇందుకు అమెరికా అంగీకరించునడల, తానును అంగీకరించెదనని, ఇంగ్లండు సూచించియుండెను.

కాని, అమెరికా అంగీకరించునడలలేదు. ఆసియట, కీర్తి కెట్టిభంగము బాల్పరుగా లొక్క ఏర్పాటు గావించిరి. అమెరికాకు తాను చెల్లించవలసిన ఋణముకన్న నెక్కువమొత్తమును బాకీకిందగాని, నష్టపరిహారముక్రింద గాని మిత్రమండలి దేశములనుండి ఇంగ్లండు గైకొనదని, బాల్పరుగారి ఏర్పాటు దెలుపుచున్నది. బాకీలతగ్గుదలవిషయమున, అమెరికా వారిచర్యపై ఇంగ్లండు వైఖరి ఆధారపడియుండు నటుల గావించబడెను. స్నోడనుగారు లేబరుపక్షము తరపున బాల్పరు ఏర్పాటు న్యాయవిరుద్ధ మనియు, ఇంగ్లండుకు నష్టపాతువయ్యెననియు వాదించిరి. ప్రాన్సు ఇటలీలనుండి ఇంక నెక్కువమొత్తమును రాబట్టవచ్చునని, వీరితలంపు. ఈ దేశములనుండి అమెరికా వారు ఎక్కువమొత్తమును గైకొన నేర్పాటుజేసి కొనినపుడు, ఇంగ్లండుమాత్రము తనకుమాలినధర్మమును చేయనేలయని, స్నోడనుగారు రడుగుచున్నారు. లేబరుపక్షమువారు అంతర్జాతీయవాదు లనియు, ఇంగ్లండుపట్ల వీరి కభిమానము తక్కువయనియు, కన్సర్వేటివు పక్షమువారు సామాన్యముగా ఆధిక్షేపించుచుందురు. ఇట్టి ఆక్షేపణ నిరాధారమనిచూపి, కన్సర్వేటివులకన్నను లేబరుపక్షమువారే ఇంగ్లండునెక్కుడుగ నభిమానించుచున్నారని చూపుటకు, స్నోడనుగారిటుల గావించిరి. ఇకముందు మాత్రమే శాఖిమానమునందు, లేబరుపక్షమువారు ఇతరుల కేమాత్రము దీసిపోరని, గ్రహించ వీలగును. ఇంపీరియల్ మతాభిమానమునందు గూడ, లేబరుపక్షమువారు తక్కువవారు గౌరవి యిటీవల జూపగలిగిరి. పైమను కమిషనును అభిమానించి, వీరు కన్సర్వేటివులతో సమానముగ స్వాతంత్ర్య విముఖు లని దెలుపగలిగిరి. ఋణములవిషయమై స్నోడనుగారు చేసిన ప్రసంగమును, కన్సర్వేటివు ప్రముఖులు గనుపఱచిన ఉద్దేశమును, వోటరుల యభిమానమును సంపాదించుట కుద్దేశించబడినవని ఎంచవచ్చును. మిత్రమండలివారినుండి ఎక్కువ మొత్తమును రాబట్ట గలుగుట యసంభవ మని గ్రహించియే, బాల్పరుగారు మెనుకటి ఏర్పాటు కంగీకరించిరి. అమెరికాకు ఇంగ్లండు చెల్లించవలసిన బాకీ తగ్గుటకుగూడ నిదియే యుపాయమని వారెంచి యుందురు. అందుచే, బాల్పరుగారి ఏర్పాటునందు అపూర్వమగు ఔదార్యముగాని, తనకుమాలిన ధర్మముగాని అంతగ గనుపింపవు. అమెరికావలన ఇంగ్లండు గాంచెడినష్ట ముండదు. బాల్పరు ఒడిబడిక, వ్యవహార ధర్మము ననుసరించు చున్నది. వ్యవహారపు ఏర్పాటులలో లాభముతో బాటు కొంత నష్టమునుగూడ భరింపవలసి వచ్చును. ప్రాన్సు, ఇటలీ మున్నగు మిత్రమండలి దేశముల నఖ్య మవసర మగుటచే, కొలదిసామునిమిత్రము వాడులాడి, వానినఖ్యమును ఇంగ్లండు కోల్పోవ నొల్లక, దూర దృష్టి చూపినది. లేబరుపక్షమువారు అధికారము నకు వచ్చినను, ప్రాన్సు ఇటలీలనుండి ఎక్కువ బాకీలను రాబట్టుటకు ప్రయత్నించి, వారిసద్భావమును కోల్పోయెదరనితోచదు. స్నోడనుగారి ప్రసంగ మెటులున్నను, నాయకులగు మాక్స్ నాల్డుగారి ప్రసంగము గాంచిన, లేబరుపక్షమువారు ప్రాతమాగమునే అనుసరించెదరని సమ్మతవచ్చును.

అటవీశాఖ

1927-28 సంవత్సరపు అటవీశాఖా పరిపాలనము, ప్రోత్సాహకరముగ గనుపించుదు. ఇతర దేశములలో అడవులు ప్రభుత్వపు రాబడిని పెంచుచుండగ, హిందూ దేశమునందట్టి అనుకూలపరిణామము తటస్థించుటలేదు. ఇంకను పరిశోధనలు జరుగుచున్నటులును, అడవుల యభివృద్ధికై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నటులును, రిపోర్టు దెలుపుచున్న దేగాని, అనుకూలఫలము గలిగినటుల దెలుపుట లేదు. ఆధునికపద్ధతులను అనుసరించుటకు, అటవీశాఖవారు పాటుబడుచున్నారట. కాని ఇంతవర కవలంబింపబడిన పద్ధతులు, లాభకరముగ దోషకున్నవి. రైల్వేస్టేషనులను తయారు చేసి, వానిని రైల్వేలకు సప్లయచేయుటకు, బూను కొనబడుచున్నది. ఇది కొనసాగుచో, ప్రధానపరిశ్రమ యొకటి అభివృద్ధి గాంచగలదు. లక్కపరిశ్రమను పరిక్షించుట కొక యుద్యోగి బీహారు రాష్ట్రమున కంపబడెను. రంపపు కోతమిల్లు లింకను నష్టపాతువులే యగుచున్నవి. మహాంటు స్టూవర్టు అడవులలో రంపపు కోత వ్యవహారములు నష్టమునే కనబఱచెను. ఉలవకోట రంపపు కోతమిల్లులో నివేదనసంవత్సరమున 83,301 రూపాయల నష్టము చేకూరెను. మహాంటు స్టూవర్టు నందు 16370 రూపాయల నష్టము సంభవించెను. ఇంతకుపూర్వపు సంవత్సరమున కన్నను నష్టము తగ్గ నని నివేదిక దెలుపుచున్నది. రసూలుకొండ రంపపు కోతమిల్లు చాలకాలమునుండియు నష్టమునే భరింపవలసి వచ్చుచుండెను. కాని, నివేదనసంవత్సరమున మాత్రము, లాభముతో బని చేసెను. అయినను ప్రయోజనమేమి? మిల్లుకు కలపను సప్లయచేయ వీలులేదను కారణముచే, యీమిల్లు 1928 సంవత్సరము జూలై నెలనుండియు, మూసివేయబడెను. కొంతకాలమున కిటులనే జరుగునని, దూరదృష్టిగలవారు ముందే దెలిపియుండిరి. కోతమిల్లును స్థాపించకపూర్వము, అడవులలో కలపను కోసి ప్రజలు కొంతలాభమును సంపాదించుచుండిరి. కలపమాత్రము తరగకుండెను. కోతయంత్రమును స్థాపించిన పిమ్మట, అడవియంతయు వృక్షరహితముగాజూచెను. తుదకు కలప ఆఖరై యంత్రమును ఎత్తివేయవలసిన స్థితి సంభవించెను. రసూలుకొండ రంపపుకోతచరిత్ర గాంచిన, ఇతరచోటుల గూడ నిట్టి ఏర్పాటులు చాలకాలము కొనసాగ వని, స్పష్టమగుచున్నది. కోతయంత్రము మూసివేయబడినను, క్రొత్తచెట్లు మొలచుచున్నందులకు ప్రభుత్వమువారు తృప్తిజెందుచున్నారు. కాని, యంత్రమును నిర్వహించుట - కయినఖర్చు కిది తగినప్రతిఫల మని తలంపవీలుండదు. రసూలుకొండకు ఇరువదియైదుమైళ్ల దూరమున గల కలపయంత్రము నంతరించెనని, దెలియుచున్నది. మరల దీనిని మొలపించుట కెంతకాలము పట్టునో యూహించవచ్చును. ఇంతకుపూర్వము అటవీశాఖవారు లండనులో, హోవార్డు బ్రదర్సు కంపెనీవారిని తమ ఏజెంటుగ నియమించిరి. అవసరములేక, ఇప్పుడట్టి ఏజెన్సీని చాలించిరి. అడవులనుండి తీసిన కలప కొంత పెరిగినను, వంటచెరుకు తగ్గెను. వెదుళ్లవిలువ తగ్గెను. మంచిగంధపు మొత్తము తగ్గెను. ప్రజలదృష్టి నరికట్టదగిన అభివృద్ధి జరుగలేదని, అటవీశాఖవారే అంగీకరించుచున్నారు.

అడవుల పునరుద్ధారణ పట్ల అటవీశాఖవారి దృష్టి మరలినది. జరుగవలసిన పని చాల గలదని, నివేదిక యంగీకరించుచున్నది. నివేదనసంవత్సరమున అడవులరాబడి ఏబదియైదు లక్షల ముప్పదివేలనుండి, ఏబదియొక్క లక్షల ఇరువది ఎనిమిదివేల రూపాయలకు తగ్గెను. ఖర్చుగూడ ఏబది లక్షల ఏబది యెనుబదివేలనుండి, నలువది తొమ్మిది లక్షల పండ్రైండు వేలకు తగ్గిపోయెను. నిలువ నాల్గులక్షల డబ్బుదిరెండు వేలనుండి, రెండులక్షల పదునారువేలకు తగ్గిపోయెను. లాభము తగ్గుటకు, కలపధర మందముగ నుండుటయే కారణమని సూచించబడినది. రయితుల అడవులను అటవీ పంచాయతుల కిచ్చు ఏర్పాటులు పూర్తియయ్యెను. అటవీశాఖవారి రికమీడ, తమదృష్టిసంతను విలువ గల అడవులపైనే నిలిపియుంచెదరు. ఇందుకు గాను, విశాలకార్యవిధాన మవసరమని, ప్రభుత్వమువారు డెలుపుచున్నారు. వీరి సంకల్ప మెంత వరకు నెరవేరునో చూడవలయును.

యూరపియనుసంఘవైఖరి

బొంబాయి యూరోపియనుసంఘమువారి ఎదుట నువన్యసించుచు, కోస్తావ్యాపారపు చట్టమును, హైందవ నౌకాచట్టమును యూరపియను లాభక్షేమములకు ప్రతికూలమని కుక్కుగారు డెలిపిరి. రాజప్రతినిధి అమలులోనికి దెచ్చిన ఆర్డినెన్సును వీరు సమర్థించుచు, పట్టుగారి నిర్ణయమును ఖండించిరి. పార్లమెంటు సభాసాంప్రదాయములను భారతశాసనసభవారు అనుసరింపనక్కరలేదని, వీరితలంపు. శాసనసభలు విశాలవీధిని నడచుట వీరికిష్టములేదు. భారతశాసనసభలో ప్రత్యేకపు యూరపియనుపక్షము నేర్పరచుటకు వీరు తలపెట్టిరి. ప్రత్యేకసాంఘికపక్షములేర్పడుటకు, యూరపియను సభ్యులే మూలకారకులగుచున్నారు. ఇట్టిఏర్పాటులను వీరువిడనాడనంతవరకు, ఇతరసంఘములవారు రాజకీయపక్షములలో జేర సమ్మతించుట కష్టసాధ్యమగును. హిందూదేశాభివృద్ధికి ప్రతికూలముగ వ్యవహరించుటచే, యూరపియను పక్షముపట్ల ప్రజలకు విశ్వాసము గలుగకున్నది. యూరపియనులకు ప్రత్యేకలాభక్షేమములు గలవని తెలుపుచు, వీరు ఎల్లప్పుడును అధికారనిరంకుశత్వమును సమర్థించుటతో కాలము గడపుచున్నారు. పార్లమెంటు సభాసాంప్రదాయములను గౌరవించెడి వీరు, హిందూదేశమునందు మాత్రము వానికి చోటుండగూడదనుట ఎంత విరుద్ధమో యూహింపవచ్చును. పట్టుగారి ఉత్తరువును నిష్పక్షపాతబుద్ధితో వీక్షించువా రెవరయినను, స్లాఫింపక మానరు. గాంధీ మహాత్ముడు సూచించినటులు, పట్టుగారు తమ ప్రశంసార్థమగు ప్రవర్తనమువలన, భారతజాతియొక్క కీర్తిని అతిశయింపజేసిరనుటకు సందియము లేదు. అట్టివారిని, యూరపియనుసంఘ నాయకులు నిరసించుటబట్టి, వీరి సంకుచితదృక్పథమును గ్రహింపవచ్చును. సైమనుకుమిషను విచారణకు ఫలముగ, కనడాదేశవిధానమునందలి ఏర్పాటులను, హిందూదేశమునకు వర్తింపజేయవచ్చునని, కుక్కుగారు భావించుచున్నారు. కాని లాభమేమి? కేంద్రప్రభుత్వమును నిరంకుశముగ నుంచి, రాష్ట్రములకయినను పూర్ణస్వాతంత్ర్యము నొసగని, ఏర్పాటుల గావించుచో, ఏవిధానము ననుసరించినను, ఒక్కటే ఫల ముండును. సైమనుగారి ఊహలను గ్రహించుచో, హిందూదేశమునకు ఎంచదగిన సంస్కరణములు లభింపవని నమ్మవచ్చును. ఈనమ్మకమునే కుక్కుగారి ప్రసంగముగూడ బలపరచుచున్నది.

అంతఃసఖ్యము

హిందూదేశమునందు అంతఃసఖ్యమును సమకూర్చుటకు, ప్రభుత్వమువారు ముల్లా లను పండితులను నియమింపవలెనని, బిషప్లు జేవిసుగారు సూచించిరి. వీరిసూచన, ఎంతవరకాచరణ యోగ్యమో తెలియదు. హిందూమహమ్మదీయమతముల సారమును గ్రహించి, అట్టిధర్మము సనుష్ఠించునటుల ప్రోత్సహించుచువారే, అంతఃసఖ్యమును పెంపొందింపగలరు. అందుకు మారుగ బాహ్యచిహ్నములగూర్చి మాత్రము పట్టుదల జూపుమత బోధకులవలన, భేదములు మరింత విస్తరించును గాని తగ్గనేరవు. దైవభక్తి, సోదరభావము, భారతదయ, సత్యధర్మనిరతి, అన్నిమతములకును సమానమే. ఇట్టి ముఖ్యధర్మములను అనుష్ఠించుట కన్ని మతములవారును బూనుకొనినపుడు, మతకలహము లడుగంటును. అటుల బోధింపగలవారు నేడు అరుదుగానున్నారు. కాని, ఎవరిశక్తి కొలది వారు ప్రయత్నించి, అన్నిసంఘములమధ్య భ్రాతృభావమును కౌపునేయుట, శ్రేయస్కరమనుటకు సందియము లేదు.

ప్రనాయకులు

కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు ఆంగ్లభాషలో రచించిన “స్వార్నం అండు పూము” అను గ్రంథమును కృతజ్ఞతతో గైకొంటిమి. దీనియందు ఆంధ్రనాయకులు సర్ బి. యన్ శర్మ, సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం, కట్టమంచిరామలింగారెడ్డి, న్యాయతిసుబ్బారావు, డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రారావు, సి. వై. చింతామణి, దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య, ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులు, డాక్టరు భో. పట్టాభిసీతారామయ్య, కాశీనాధుని నాగేశ్వరరావు, బులుసు సాంబమూర్తి, సర్ కె. వి. రెడ్డి, సర్ పాత్రోగార్ల జీవితాంశములగూర్చి, గ్రంథకర్త తనయభిప్రాయములను, మనోహరమగు శైలిలో పొందుపరచెను. ఆంధ్రనాయకులజీవితములను ఆంగ్లభాషలో ప్రచురించుటకిదియే ప్రథమప్రయత్నమగుటచే, ఈశ్వరదత్తుగారు ఆంధ్రులయభినందనములకు పాత్రులు. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు దీనికి వీరికను వ్రాసి, ప్రోత్సహించిరి. ఈ గ్రంథమునందలి వ్యాసములు స్వరాజ్యప్రతికలోను, త్రివేణిప్రతికలోను నిదివరకు ప్రచురింపబడినవేయయినను, నూతనగ్రంథమునందు వీనినిపొందుపరచుటచే, పలువురు పఠించుట కవకాశమేర్పడినది. వీరి ప్రయత్నములకు ఆంధ్రులును తదితరులును తగిన ప్రోత్సాహ మొసగ బాధితులు. తగిన ప్రోత్సాహము గలుగుచో, ఇతర ఆంధ్రనాయకుల జీవితములనుగూడ వీరు ప్రకటించుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారు. గ్రంథకర్తగారి యభిప్రాయము లన్నిటితో నేకీభవించినను, ఏకీభవించుచున్నను, ఆంధ్రప్రముఖుల జీవితచరిత్ర మిగుల పఠనయోగ్యముగ నున్నది. కొన్నిచోట్ల వీరి విమర్శనలు తీవ్రముగ కను

పించినను, కొన్నిచోట్ల వీరిపొగడ్డయం దతిశయోక్తి గనుపట్టినను, వీరు నాయకుల గుణగణమును చిత్రించుటలో, పక్షపాతము వహించిరను నింద కేమాత్రము తావు గనుపించదు. నాయకులు భూషణదూషణములకు జంకక, తమ ధర్మమును నిర్వహించుట కర్తవ్య మగుటచే, నిట్టి గ్రంథములకు స్వాగత మొసగుట యవసరము. ఆంధ్రదేశప్రతిభను లోకమునకు చాటుటకై సమకట్టిన యీశ్వరదత్తుగారి సత్ప్రియత్నములు సఫలమగుగాక యని కోరెదము. గ్రంథము పలయువారు స్వరాజ్యప్రతికా కార్యాలయమునందలి గ్రంథకర్తవేర వ్రాసిన బడయగలరు.

శ్రీ మహాత్మా మోహనదాస్ కరంచందు
గాంధీగారి పాదకమలములకు
ఆరుగొలను గ్రామపరిసర
ప్రాంతములపౌరుల
వినతి పత్రము

మహాత్మా!

భారత దేశోద్ధరణమునకేగాక సకల మానవ కళ్యాణమునకుగా నవలరించిన మహాపురుషులగు తమ పవిత్ర పాదస్పర్శచే మా యీపరిసర ప్రాంతములు పావన ప్రదములు. || లోకబాంధవా!

దీర్ఘప్రయాణశ్రమల కోర్చి తమసమకాలికులమైన మాకు తమ దర్శనభాగ్యములభింపజేసి మా చిరకాల వాంఛితమును సఫలీకృత మొనర్చిన తమకు మా స్వాగతము.

విదేశవస్త్ర నిర్మాణమును స్వదేశవస్త్రనిర్మాణముల సేకకాలమున ప్రచారమొనర్చి భారతదేశ ప్రస్తుత దారిద్ర్యావస్థను భారదోలి ధనభాగ్యవృద్ధితో విరాజిల్ల జేయవలయునను దృఢ సంకల్ప దీక్షాదక్షులగు తమకు మా స్వాగతము.

పెద్ద కాలమునుండియు విదేశీనిరంకుశ పరిపాలనబుడచే మ్రగ్గుచున్న భారతదేశమునకు కేవల మహింసా సత్యాగ్రహ సాధనములే స్వాతంత్ర్య ప్రకటన నిర్వహణ మచిరకాలమున నోనర్పజాలుసాధన సామగ్రియని నిరూపించిన మత రాజకీయ విశారదత్వ ముప్రతిపాదము.

హైందవసంఘమందలి యుత్సాహియముల కెల్ల నశింపజేయుచున్న యంటరాని తనమును మహాదోషమును నిరూపన మొనర్చి ఆసంఖ్యాకులను నస్వస్థుల నుద్ధరించుట కాదర్శ స్రాయలగు మా సర్వసోదర సమానత్వమున సర్వదాకృతజ్ఞులము.

ఉడుతాభక్తిగా తమ కార్యక్రమమునందు ప్రధానస్థానము వహించిన ఖద్దరభివృద్ధికి మే మెవరిని ని స్వల్ప కాసు కను స్వీకరించి మమ్ముల ధన్యులజేయజేయుచున్నాము.

జగద్ దేవుంకరులగు మీకు మా నందన శతంబులు.

పౌరులు.

శ్రీకస్తూరీదేవి విద్యాలయము

భూరిసహాయములు

శ్రీకస్తూరీదేవి విద్యాలయము శాస్త్రోత్తరముగూర్చి ము (8-4-29 లేదని) మా నెల్లూరుజిల్లా గూడూరుతాలూకా గూడూరువాస్తవ్యులు శ్రీయుత తొంపమనాట పోలయ్యనాయకుగారును శ్రీయుత చేకెట్టి నెంకలరామయ్యచెట్టిగారును ఒక్కొక్క తరగతికి సరిపోవుచట్లు చెబి యొకహోయను కట్టించి యిచ్చుటకు వాగ్దానమొనర్చి మార్గదర్శకులైరిని వ్రాయ మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాము. సహజోదాత్తులగువారల శ్రీవిద్యాభినానాదరముల కెంతయు గృతజ్ఞతా పూర్వకము నందనములు.

పాణకా కచకమ్మ,
కార్యుర్కవి.

డెయిలీ న్యూసుపత్రికలో స్పెషలుగారు పట్టుగారి తీర్పు నాపేక్షించుచు రాజప్రతినిధివర్యుల ప్రకారముకల్లు విషయమై సమర్థించుచున్నారు.

విదేశవార్తలు

బట్లరు కమిటీ నివేదిక

తైము పత్రిక సమృద్ధి

(బీము సర్వీస్)

లండన్, ఏప్రిల్ 17:—భారత సంస్థానములను గూర్చి చేసిన రాజకీయ ఆర్థిక సిఫార్సులను బట్లరు కమిటీ గావించిన వాటిని తైము పత్రిక ఆమోదించుచున్నది.

మార్క్సింగు పోస్టు

సంస్థానాధీశ్వరుల యధికారులు సంస్థాన ప్రజలను బ్రటిష్ ప్రభుత్వమునకు ప్రతిహతులుగా నడిపించినచో భారత జాతీయవాదులకు హితులుగానే యుండెడివారు. కాని ఆయధికారులు బ్రటిష్ ప్రభుత్వము పట్లనే ప్రభుత్వపరాయణులై యుండుటకు ప్రాచూరించిరి. అందుచేతనే జాతీయవాదులు సంస్థానాధీశ్వరులపై ధ్వజమెత్తుచున్నారని మార్క్సింగు పోస్టు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ప్రారంభ ఆయుధవిసర్జనసభ

జనాను ప్రతినిధి సోవియటు

విధానమును నిరసించుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 17:—ప్రారంభ ఆయుధ విసర్జన సభలో సోవియటు విధానము ఆచారణయోగ్యము కాదనియు, శత్రుభయము లేకుండు నిమయము నాలోచింప లేదనియు, అపాను ప్రతినిధి ఆక్షేపించి ప్రస్తుత మావిధానమునకు దెట్టవలెనని చట్టుబట్టరాదనియు ఆసలు ప్రధానసభలో ఆవివరము నాలోచింపవలెననియు చెప్పెను. జినివా చర్చ ననుసరించి కాకా దళములను అర్హింపదలచుకొనలేదని సర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లెను గారు తెలిపిరి.

బ్రిటిష్ ఆర్థిక పత్రము

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 17:—బాల్ఫూరులేఖ ప్రకారము యునైటెడ్ కింగ్డమ్ బ్రిటిష్ ఇన్వెస్టిమెంట్ మొత్తమునే బ్రిటిష్ తన కిర్రు లీయవలసిన మొత్తమునందే వసూలుచేయవలెనను సిద్ధాంతము బాగులేదని స్పష్టమగు ఖండించుటచే సర్ వర్మింగ్ట్ బాల్ఫూరులేఖ కామన్వెల్త్ లో ఆక్షేపించుచు బాల్ఫూరు లేఖకు ఆమలుజరుపనిచో ప్రపంచంతాకే భంగము వచ్చుననియు యుర్రాజియను, పునర్నిర్మాణమునకు అవంతరము గల్గుననియు నడిపిరి. తాంకే మద్దనాల్లుగారు గూడ స్పష్టమగు విధానములతో ప్రతిభావేదరా యని యడిగద ననిరి.

స్పష్టమగు భారత తానన్నమాటనే ధృవపరచుచు మాట్లాడి ఒక ముక్కను గూడ ఈ పంపిణీచేయకొనజాల ననెను.

మిత్రమండలి ఋణసమస్య

రాంనే మద్దనాల్లుగారు

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 18:—రాంనే మద్దనాల్లుగారు గత రాత్రి కామన్వెల్త్ లో మిత్రమండలి ఋణసమస్యను గూర్చి కార్మికపక్షమువారి వైఖరి సీప్రకారము చెబుచున్నారు—కార్మికపక్షమువారు మరల ప్రభుత్వమును స్వీకరించిన, బ్రిటిష్ సంలక్షముతో నున్న ఒడంబడికలను కార్మికపక్షమువా రెన్నడును నిరాకరించరు అన్ని ఒడంబడికలను మార్పులయ వాని స్థానే ప్రోత్సహించి ఒడంబడికలను జేయుటయు బడవచ్చును. స్పష్టమగు మద్దనాల్లుగారు అపార్థములేదు. రాయబారములను సాగించి ఋణసమస్యను సవరణచేసెద మని జెప్పియుండును. నాపదవిని నేను ఆక్రమించునంతకాలము అట్టి నిరాకరణము తప్పదు. లిబరలు పక్షమువారుగూడ అట్టి అడ్డును జెప్పువారు గారని రుస్సియాగారు చెప్పిరి.

బ్రిటిష్ ఘనస్మికలు

కన్సర్వేటరుల కార్యక్రమము

బాల్ఫూరుగారి ప్రకటనము

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 18:—నేడు ద్రూరీసంఘాత రాయలు థియేటరునందు కన్సర్వేటరుల ఘనస్మిక కార్యక్రమమును గూర్చి నిండుగంటలందు బాల్ఫూరు గారిట్లు చెలిపిరి—పనిలేనివారి కుపాధినిగలిగించుటకు సాధన కాల సరయుచున్నారము. అనుకొన్న పనిని సాధించువారము. లిబరలు పక్షమువారు ఆశలను గల్పించువారు. ఎన్నడో అవసర మేర్పడును. దాని నెదుర్కొనవలెనను విధానమును నూచించెడి వారు. కాని యట్టియనకాశ మేర్పడదు. పారిశ్రామికాభివృద్ధి గలుగుచున్నది. ఇదిట్లు సాగుచునేయుండును. పనిలేనివారిలో 50000 మంది కవుడే పనిని గల్పించినారము. కాశ్యపముగ పని వాండ్లకు పని గలుగునటుల జేయుటకే ప్రయత్నించెదము. అధినివేత ప్రభుత్వముతో మాట్లాడి స్త్రీపురుషులు అధినివేతమందు వాసవమేర్పరచుకొనునటుల ఏర్పాటులను జేయుచున్నారము. పనిలేనిజిల్లాలనుండి పనిగల్గుజిల్లాలకు పనివాండ్లను రప్పించుకొనుచున్నారము. ఎక్కువ అప్పు పెరుగు విధానమును అవలంబించలేదు. పరిశ్రమలకు స్థిరపరిస్థితు లుండవలెను. వ్యవసాయమును పెంపొందజేయుటకు ఖర్చులను అనగా పన్నులు మొదల గువాటిని తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనిరి.

ఆరోగ్యశాఖా మంత్రినగ్గమువారు గృహములను విస్తారముగా నిర్మించిరి. అనారోగ్యకరముగు గూడెములను గూడ శుభ్రపరచవలసియున్నది. కన్సర్వేటరుల ప్రభుత్వముగ ఏర్పడుచో తమ యావజ్జీవమును దీనికి ధారపోసెదరట.

ప్రపంచ స్త్రీ సౌకర్యములనుగూడ విస్తరింపజేయ నాలోచించుచున్నారము. శిశుసంరక్షణమునుగూర్చి అలోచించుటకు ఒక సంఘమును కన్సర్వేటరు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పడిన, నియమించెద ననిరి

అధినివేత రాష్ట్రములందుగూడ నూతనసాధనసంపదలను వెదకుటకు ప్రయత్నించెదరు

కన్సర్వేటరులు చేసినపనినిబట్టి వారి పరిపాలనమును నిర్ణయించవలెననిరి. తాను ఎంతవరకు చేయగలుగునో అంతవరకే అభయమునిచ్చెదమగుని చేయలేనిపనులను చేసెదనని చెప్పననిరి. మనవిధానము నిదానముతో గూడుకొన్నదట. వర్తకాభివృద్ధి, విద్య, ప్రజారోగ్యము ముఖ్యముగా స్త్రీలు, పిల్లల ఆరోగ్యమును పెంపొందజేయుటకు కృషిసల్పెదమనిరి. ఈవిధానము అందరికిని వర్తించుననిరి. ఈవిధానమును సాంకేయిక అమలుజరిపెదనని చెప్పుచున్నాడననియు ఇంతకుమించి వాగ్దానము చేయువాడను కాననిరి.

బెంగాలు నాగపూరు ఇనుపదారి

16 ఇంజనులు కొనుట

(బీము సర్వీసు)

ఇండన్, ఏప్రిల్ 18:—మాంచెస్టరులో ఒక కంపెనీకి బెంగాలు నాగపూరు రైల్వే కంపెనీవారు 280000 పౌనుల ఖరీదు గల ఇంజనులను సప్లయిచేయవలెనని ఆర్డరును బంపిరి. వది నెలలలోపుగ ఈ ఇంజనుల నీయవలెను.

జపాను పురపాలకాధ్యక్షుపదవి

(బీము సర్వీసు)

టోక్యో, ఏప్రిల్ 18:—పురపాలక పరిపాలనము సరిగా లేకపోవుటచేతను, కక్షలు బయలుదేరుటచేతను మాడు సంవత్సరములలో డబ్బు నికొచ్చి ఏర్పడనుండుట చేతను తాను పురపాలకాధ్యక్షుపదవి సంగీకరింప జాలనని జపాను బ్యాంకుకు పూర్వము ప్రెసిడెంటుగా నున్న ఇనోయి ప్రభువు చెలిపెను.

ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలండు కార్మిక పక్షమువారు రాబోవు త్రివిధ కాలలో బ్రిటిష్ కార్మిక పక్షమునకు విజయము గలుగుననిగాక యనిరి.

తలిదండ్రుల బాధ్యత

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 18:—చికాగోలో తలిదండ్రులు తమ పిల్లలను సరిగా జాగ్రత్తబెట్టుకొనకుండుటచే త్రాగుడు, న్యత్యము అను వ్యసనములకులొనై చనిపోవుచున్నారు. వీనికి కారణము తలిదండ్రుల యుపేక్షయే యని నిర్ణయించి ఇద్దరు తండ్రులకు ఖయిదును 28 న్యరికి జరిమానాను విధించిరి.

బట్లరు కమిటీ నివేదిక

భారతసంస్థాన ప్రజాప్రతినిధిప్రాయము

(బీముసర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 17:—భారతసంస్థాన ప్రజాప్రతినిధి యగు చడ్డరుగారు ఫ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధితో బట్లరు కమిటీ నివేదిక నుగూర్చి ఇట్లుచెలిపిరి:—భారతసంస్థానములు ఇండియా ప్రభుత్వముచేతిక్రిందినవి మరల బట్లరునివేకము నిర్ధారణజేసినది. ఇండియా ప్రభుత్వముతో సంస్థానాధీశ్వరులు తమసంబంధము నెట్లు ఏర్పరచుకొనవలెనో నిశ్చయముజేసికొనువరకు సంస్థానములు ఇండియా ప్రభుత్వములో నుండనక్కర లేదని నివేదిక చెలుపుచున్నది. దీనివలన సంస్థానాధీశ్వరులకును, నాయకులకును తగాదాలేకుండును. సంస్థానములు అల్పరూప రాజ్యముగా ఏర్పడ వీలుండదు. సంస్థానప్రజలకు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వముండవలెనని బట్లరు కమిటీ గుర్తించినది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము సంస్థానములకు వెలుపలనుండి లోపలనుండి చిక్కులులేకుండ గాపాడినందులకు అట్టికోర్కెలను సంస్థానాధీశ్వరులు నెరవేర్చవలె ననుచున్నది.

డెయిలీ మెయిలు ఇట్లు చెలుపుచున్నది:—భారత సంస్థానాధీశ్వరుల కన్యాయముకల్గెను. సంస్థానాధీశ్వరులు సమర్థులు, ధీమంతులు. జన్నేపి నిరాశ్చర్యముగ గొప్పవారు. వారిచరిత్రయే వారు ప్రముఖులని చాటుచున్నది. రాబోవు రాజ్యాంగ మార్పులలో తాము రాచకీయనాయకులచేతిలో చిక్కుకొనెదమేమోయని సంస్థానాధీశ్వరులు భయపడుట సహజమే. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు, సార్వభౌమమునకు సంస్థానాధీశ్వరులు ఆప్తమిత్రులు. అందుకే వారి యనుమతిని బొందనిచే భారత రాజ్యాంగ విధానమును మార్పులనుజేయరాదు. వీలనవారిపక్షము న్యాయమైనది. వారికట్టిహక్కు గలదు.

అమానుల్లాగారి కొడుకు

తండ్రికి సహాయము చేకూర్చుటకు మాస్కో కేసుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 18:—తనతండ్రికి సహాయముచేకూర్చుటకు అమానుల్లాగారికొడుకు మాస్కో కేసుట డెయిలీ ట్రైబ్యూన్ పత్రిక రాచకీయలిఖిరి చెలుపుచున్నాడు.

“పంజాబులో యువకుల కుట్ర”

డెన్న దనుట

(బీముసర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 17:—ప్రభుత్వముతో ధీమంతులు సహకారము సల్పకుండజేయుటకు ప్రజలను భయపెట్టిచంపుట కాక కుట్ర పంజాబులో యువకులు ఏర్పరచిరిని తైముపత్రికా డిలివిలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. ఒక బోలిషివికు సిద్ధాంత ప్రచారముతోనే ఓరు తృప్తిజెందలేదట. ఈ కుట్రదాగులు బహిరంగముగ దేశీయమహాజనసభాపక్షపాతులుగా నున్నారట. పాపమిమహాసభా సభ్యుల కీకుట్రదారులు పంజాబులోయున్నటుల చెలియదట. ఈకారణమునజేసి తమ స్వాతంత్ర్య విధానమును, పన్నుల నిరాకరణకార్యక్రమమును దేశీయమహాజనసభా నాయకులు మాట్లాడుకొనవచ్చు ననుచున్నారు.

హ్యోలిలకు విల్సనుగారు ఆకస్మికముగ చనిపోయిరి. చనిపోవు సరికి ఇతని వయసు 69 సంవత్సరములు. చాలకాలము పార్లమెంటు సభ్యుడుగ నుండెను.

నర్ కూర్తా వెంకటరెడ్డిగారి జోస్యము

(బీముసర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 17:—భారతదేశ భావిభాగ్యోదయ మున కంత ఆశలన్న సనియు దక్షిణ ఆఫ్రికా శ్వేతముఖులు భారతీయులను తమ తోడిసోదరులుగా భావించుకాలము వచ్చు నని కింబరల్లో ప్రస్తావించుచు జోస్యము జెప్పెను. ఇంకొకసభలో డిల్లీ బాంబుపతనమునకు విచారించిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునుండి భారతదేశ మెన్నడును విడిపోద న్నిరి.

జోహాన్స్బర్గ్ భారతీయుల లైసెన్సులగోల ఇంకను తేలలేదు. ఎన్నికలు రానుండుటచేగాబోలు ప్రభుత్వమువారు మిన్నకున్నారు. వర్తక సంఘమువారు క్లెయిన్ డ్రాఫ్టు మునిసి పలు సంఘమువారు భారతీయులపై భ్యజనెత్తుచున్నారు. మునిసిపలు సంఘమువారు రఫుడే భారతీయుల వాససలము వర్తక మును నిర్బంధించుచు ఉత్తేజులను గావించిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి హృదయము భారతీయులపట్లమారి మార్గవ మును గల్గియున్నదని శ్రీనివాస రాష్ట్రీగారు జెప్పినమాటలు అబద్ధమని డర్బనులోయున్న ఇండియను ఒపీనియను పత్రిక వ్రాయుచున్నది. అప్పటినుండి ఇప్పటివరకు దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి వైఖరి ఒకటిగానే మార్పుజెందకున్నదను చున్నది.

ప్రారంభ ఆయుధవిస్తర్జనసభ

సోవియటు విధానము

(బీముసర్వీసు)

జీనీవా, ఏప్రిల్ 17:—సోవియటు ఆయుధ విస్తర్జన విధానమును గూర్చి కేపు ఓటుతీసికొనెదరట. దానిని ఆధారముగ గొని చర్చించుటయే లేదాదానిని నిశ్చయించెదరట.

సామ్రాజ్య సభలు

ధామన్ గారు

(రూటరు)

లండన్, ఏప్రిల్ 19 —సభా సామ్రాజ్య సభలు అవ శ్యము బ్రిటన్ గోనే జరుగరాదని జె. హెచ్. ధామన్ గారు చెలిసిరి. అన్ని పక్షములవారిని జేర్చుకొనుటకు విధానమును మార్చవలెను. ప్రతిపక్షముల గూడ సామ్రాజ్య సభలో పాల్గొ నవలెనని ధామన్ గారుచుట్టు యుచిమే యని అమెరికా రనిరి. కాని ఈ సూచనను డొమినీయను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించ లేదనిరి. 1929 న నిష్కాపట్యముగ సభలో చర్చించుటకు వీలుండదట. దానివలన చివ్వు లేర్పడగలవట.

జర్మను పరిహారములు

(రూటరు)

లండన్, ఏప్రిల్ 19 —1650000000 బంగారు మా ర్కుల పరిహారమును 37 సంవత్సరములు ఇచ్చుటకు జర్మనులు అంగీకరించలేదట. అందుచే వారు ఋణదాతల సభలో పా ల్గొనరట. అందుచే ప్రతిష్ట యేర్పడెను శుక్రవారము నిండు సభ జరుగును. అప్పటికిని రాజీ కుదురని 50 సభ సెల్లివేసెదరు. సభ భగ్నుమగుచో దాన్ నివేదిక ప్రకారమే పరిహారముల నిచ్చుట పడెను. కాని పూర్తిగ అట్లు చేయుటకు జర్మనీకి శక్తిలేదట.

లోపల ఉత్తరములను తెరచి చూచుటకు ప్రభుత్వ త్వేముముకొటకు పోస్టాఫీసు కు త్రువు నిచ్చిరి మని హోము డిపార్టుమెంటు సహాయసంక్రతి కామన్సుసభలో చెలిపెను.

విదేశ సరఫరా, అమెరికా సరఫరా మొదలు సుంకము లను విధించు విధానములో మార్పులను గావించ వలెనని ప్రెండెంటు హౌసుగారు చెలిసిరి. అన్ని సరఫరామొదలు సమాసముగనే సుంకములను విధించవలెనని. అమెరికా సరఫరా మిత్వముతో విక్రయించవలె ననిరి.

ఎలక్ట్రిక్ పవరుచే నవీనమైన మెషినులందు

అనేకరకముల వెండిసామానులు అద్భుతముగా తయారుచేయబడుచు న్నది. టోకుగాతీయువారికి, వర్తకులకు ప్రత్యేకసౌకర్యములుగలవు. ఉత్తర మువ్రాసి గాని, లేక ఖద్దనవచ్చి గాని వివరములు తెలుసుకొనుడు.

అన్ని రకముల బంగారు, వెండి, సీమకమలములు, కెంపులు, పువ్వరా గములచే తయారుకాబడిన నగలు గలవు.

3115

పరిశ్రమశాల:—
226, గోవిందప్పనాయకవీధి.

ఉమ్మడి బంగారుచెట్టి అందు సన్న.

సీమకమలములు, బంగారు వెండినగల వర్తకులు 28, చైనాబజ్జారుకోడ్డు మద్రాసు.

ఆయుధవిస్తర్జన సభ

సోవియటు తీర్మానము

(రూటరు)

లండన్, ఏప్రిల్ 19:—సోవియటు ప్రతినిధి లిటివిన్ పుగారు చెలిపిన ఆయుధవిస్తర్జన సూచనలను ఆలోచించుటకు ఈ సభవారికి అధికారము గలదా లేదా యను విషయమును నిర్ణయించుటకు ఓటును ఇవ్వకుండ ఆపుజేసిరి.

రషియాకు బ్రిటిషు విమానములను సప్లయి చేయుటకు ఉభయ ప్రభుత్వములకును రాయబారములు కుదిరెను. ఇంగ్లం డునుండి రషియాకు విమానముల సెనుమతి జేయుటకు లైసెన్సు లక్కర లేదు. విమానములలో ఫిరంగులన్న లైసెన్సు గావలె నట.

పెరిషియాచక్రవర్తి పట్టాభిషేక వార్షికోత్సవమున పా ల్గొనుటకు పెయినులు రాజాగారు తమ ప్రభుత్వప్రతినిధిని బంపెదరట. దీనివలన ఇరాకు ప్రభుత్వమును పెరిషియా గుర్తించుటకు వీలగునట.

ఇటలీవ్యక్తుల వేషమును ధరించి కొమ్మిక్స్టి సభ్యులు జాగోస్లావియాకు వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించుచున్నారని ఆక్షే పించుచు జాగోస్లావియా ప్రభుత్వమువారు జీనీవా జాతిసభకు తమఅసమ్మతిని చెలిసిరి.

జపాను ప్రభుత్వమువారు హ్యోటంగు నుండి తమ సేన లను మరలించుటకు నిశ్చయించుకొన్న తీర్మానమును మార్పుకొ నిరి. ప్రస్తుతము సేనలను మరలించరట.

ప్యారిస్, ఆంస్టర్డం ఎక్స్ప్రెస్ లైలు సామానుల లైలుతో బునెల్సులో డీకొనెను. 10 శేషములు దొరకెను. తుతగా త్రులసంఖ్య తేలలేదు.

మిత్రమండలి కీయవలసినడబ్బును జర్మనీ ఇచ్చుటకు వీలు గా లైను ఆక్రమణ నైనికవ్యయమును తగ్గించుకొనునలెనని అమెరికాను జర్మనీయనుగ అమెరికా నిరాకరించెను.

మాగ్నోనీకంపెనీ వాటాదారులు క్రొత్తగ ఏర్పడిన సముద్ర తంతివాయువార్తా సమేళన వరతులను గూర్చి ఆక్షే పణను చెలిపిరట. ఈసమ్మేళనములనుండి వెడలిపోయెదమనిరి.

రషియానుండి ఇంగ్లండుకు 12 నెలలబట్టి 21500000 పానులు దిగుమతులు, రషియాకు ఇంగ్లండునుండి ఎగుమతులు 20840000 పానులు జరిగెనట.

సోషలిస్టులు, ప్యాసిస్టులు వియన్నాలో కొట్టుకొను చున్నారు. పోలిసువారే వీరిని ఏమియు చేయలేకపోవుచు న్నారు.

అమెరికాచమురు కవులు సందర్భములో శిక్షింపబడిన సింగ్లరుగారి శిక్ష నాపుజేయవలెనని దరఖాస్తు బెట్టిరట.

బ్రిటిషు ఫ్రీస్టేటులో జ్యూరీలను గాల్చుకుండుటకు వీలులే కుండ ప్రభుత్వమునా రొకబిల్లును ప్రవేశబెట్టుచున్నారు.

బల్గర కమిటీ నివేదికను పార్లమెంటులో 16 వ తేదీని ప్రవేశపెట్టిరి.

లండనులో 218 మందికి స్ఫోటకము

(రూటరు)

లండన్, ఏప్రిల్ 19:—లండనులో నిన్న 202 మంది స్ఫోటక చికిత్స బొందుచుండిరి. నేడు 218 మంది అయిరి. టుస్సెనియాలో నేడు 45 గురికి స్ఫోటకము సోకెను. 7 గురు చనిపోయిరి. అంటువ్యాధి కలుగకుండ ఏర్పాటులను గావించిరి.

ప్రకటన

బాపట్ల సబ్ కోర్టులో

O. P. 12/29.

యలవర్తి చితంబరరావు మై|| నె|| పినతండ్రి యలవర్తి వెంకయ్య, పిటిషనరు.

యలవర్తి లక్ష్మీనారాయణ వగైరా రెస్పాండెంట్లు. బర్మా షెల్ ఆయిల్ డిస్ట్రిబ్యూటింగు కంపెనీ వారికి లేటు ఎలవర్తి నాగయ్యగారు డిపాజిటు చేసిన బాపతు సామును రాబట్టుకొనుటకు గాను వారసత్వపు సర్టిఫికేటు దయచేయిం చమని కోరుచు లేటు ఎలవర్తి నాగయ్యగారి కుమారుడు అయి న పై పిటిషనరు యీ సెంటరున పిటిషన్ దాఖల్ చేసినాడు. సదరు పిటిషన్ 28-4-29 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. ఆక్షే పణ లున్నవారు వాయిదా లేదీ పగలు 10 గంటలకు స్వయ ముగా గాని వకేలు ద్వారాగా గాని హాజరై కోర్టువారితో మనవి చేసుకునేది.

డి. వి. నరసింహశాస్త్రి.

పిటిషనరుతరపు ప్లీ డరు.

ప్రకటన

రేపల్లె డి|| ము|| కోర్టులో

O. S. 338/26 I. A. 54/29.

వాది:—ధూపం అమరయ్యఅనే ఒడయనంబి

ప్రతివాది:—మోపిదేవి చినబసవయ్య

యీసెంటరులో ప్రిమిసరీ డిక్రినిబట్టి ఫయిన్లో డిక్రిని ప్యాసు చేయించుమని వాది పిటిషను దాఖలు చేయగా ది 1-5-29 తేదీకి వాయిదావేసినారు. యీవిషయమై ప్రతి వాదికి ఆక్షేపణలు వున్నయవల సదరు తేదీ పగలు 11 గంట లకు సదరు కోర్టువారియెదుట హాజరై తెలియపరచుకోగలయి లకు యిందుమూలకముగా తెలియపరచడమైనది.

రేపల్లె } ప్రభుల సుబ్రహ్మణ్యంగారు
17-4-29 } వాదితరపు ప్లీ డరు

కో ఆ యిల్. నెం.నకులను కాశ్వేతముగా మొలపకుండ తొలగించును రు 3-0-0. ఒక నెల వరకు రు 2-0-0 మాత్రం. భవ్యంతలయం నాయునివల్లి వేటపాలెంపాస్టు.

దేశీయవార్తలు

శ్రీ శ్రీ నవాబు ఆలీచౌదరిగారు

డాక్టర్ లింగ, ఏప్రిల్ 18—శ్రీ శ్రీ నవాబు ఆలీచౌదరిగారి మృతకోటివరము స్వేచ్ఛలబంధిలో బాకావారికి తీసికొని పోబడెను. (అ. ప్రె.)

డిల్లీ, ఏప్రిల్ 18—ఒక కంట్రాక్టురర్ల 200 రూ. పశ్యములు లంచము పుచ్చుకొనినందులకు డిల్లీ జిల్లాబోర్డు ఇంజనీయరు యం. ఎ. భానుగారిని డిల్లీ మేజిస్ట్రేటు పూర్తిగారు సస్పెండుచేసి. (శ్రీ ప్రెస్)

అసెంబ్లీ బాంబు దురంతము

అద్దెమోటారుబండ్లను నడుపువారిపరీక్ష

డిల్లీ, ఏప్రిల్ 18:— డిల్లీలో అద్దెమోటారు బండ్లను నడుపువారి రంగును పోలీసు స్టేషనుకు రప్పించబడి పరీక్షింపబడిరి. పోలీసులు బాంబులనువేసిన భగత్ సింగ దత్తుగారల ఛాయాపటములను వారికి చూపి ముద్దాయిలు యెన్నడైన మోటారుబండ్ల నడ్డకు పుచ్చుకొనిరా యని ప్రశ్నింపబడిరి. తమ బండ్ల నెప్పుడును అద్దెనవుచ్చుకొన లేదని యంచడను తెలిపినట్లు తెలియుచున్నది. (శ్రీ ప్రెస్)

వంగదేశమున పోలీసుసోదాలు

కమిల్లా, ఏప్రిల్ 18:—ఈరోజు ఉదయము వసంతకు మారముజందారుగారియిల్లు సోదాచేయబడెను. కాని అతనిపై నేరము మోపబడిన కాగితములుగాని, యేయితరవస్తువులుగాని యిదిసందర్భానికిరకలేదు.

టిప్పరారహితుల సంఘాధ్యక్షుడును, జిల్లాబోర్డుసభ్యుడును, కాంగ్రెసు ప్రచారమును నిగు ముక్లేశుతో రహమాన్ గారు అరెస్టుచేయబడి 5000 రూపాయల జామీనుపై విడుదలయ్యెడిరి. వారిపై మోపబడిన నేర మేమియో తెలియలేదు. (శ్రీ ప్రెస్.)

బిలాస్ పూర్ బాంబువివరములు

నాగపూరు, ఏప్రిల్ 19:— మధ్యపరగణాలో బిలాస్ పూర్ అను పట్టణమున యిటీవల దొరకిన బాంబులవిషయమే యీ సంగతులు తెలియనచ్చినవి. బాంబులు మేలరకమువిగావు. ముద్దాయిలు ఖరగపూరునందలి కార్మికులు. మరియు దీనికి రాజకీయములకును సంబంధమేమి యున్నట్లులేదు. బాంబులను గలిగియుండుటలో ముద్దాయిల యభిప్రాయమేమో తెలియలేదు. పోలీసు విచారణ యింకను పూర్తికాలేదు. (అ. ప్రె.)

వైసెరాయిగారిబండి నడుమ యెందుకు

ఆ గి పో యి న ది

రైల్వేబోర్డు ప్రకటన

సిద్ధా, ఏప్రిల్ 18:— డిల్లీనుండి ఢేరాడూన్ వెళ్ళుచున్న వైసెరాయిగారి ప్రత్యేక రైలుబండి ఆలస్యమైనందున రైల్వేబోర్డువారు కారణముల బట్టచు ప్రకటనగావించినారు.

ఆ ప్రకటనలో ఒకసం తెనవివర కేయబడిన ఆడ్డకొయ్యలు కొన్ని కనులబడిపోయినవనిన్ని, నిప్పు గడ్డుబండి యింజనులోనుండి బాది, గాలివలన రగిలుకొనెననియు, బండినితగులబెట్టుచున్న యుద్దేశము లేదనియు బోర్డువారు తెలుపుచున్నారు.

ఎసంబ్లీకి డిల్లీ ప్రతినిధి

డా॥ అన్నాగిగారు అభ్యర్థిగ నుండురా?

డిల్లీ, ఏప్రిల్ 19:—డా॥ అన్నాగిగారిని ఎసంబ్లీయొన్ని కలలో డిల్లీ ప్రతినిధిగ నిలువవలెనని పండిత మోతీలాలు సెహ్రాగారును, పండిత మాలవ్యాగారును కోరిరి. కాని వారింకను నిశ్చయించుకొనలేదు. డా॥ అన్నాగిగారు యీ నూచన నిరాకరించుచో మాలానా అబ్దులుకలాం అబ్దుగారిని కోరెదరు. (శ్రీ ప్రెస్.)

నిర్భయుడగు నధ్యక్షుడు

హానరబిలు వి. జే. వాటేలుగారిని గూర్చి

మహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసము

ఆధ్యక్షునకును దొరతనమునకును దేర్చుచున్న యీ సంగతులను యొక్క ఫలితము చివర కెట్లులైనను భారత కానసంఘ సభ్యులు విశలభాయిగారిని అధ్యక్షునిగా యెన్నికొనినందులకతడు మిక్కిలి ప్రశంసనీయముగా. తన విధిని నెరవేర్చునటులు కట్టినంతయమును లేదు. తన నిష్పక్షపాతబుద్ధివలన తనసొనము యొక్క గౌరవము నతడు పూర్తిగా నిలపుకొనుచుండుటయే గాక నియమానుగత్యుచు ననకాశము లభించినపుడెల్ల జాతీయభివృద్ధికి విధిగా తోడ్పడుచునే యున్నాడు. అట్టి అవకాశముల నెన్నడును గూడ వ్యర్థచేయలేదు. అందువలన దొరతనమునకును ఆధ్యక్షునకును సంఘర్షణములు కలుగవలసి వచ్చినదిగాని ప్రతిపాదియును ఆధ్యక్షుడే విజయముచుచున్నాడు. ఎప్పుడైనను నతడు బుజువార్లమును తప్పుట లేటప్పించిననో వెంటనే దాని నతడు సగౌరవముగను స్వేచ్ఛగను సవరించుకొని తనమాటగా తెలుపుచున్నాడు. అత డెన్నడును మంత్రముల నవలంబించుట లేదు. అత డీర్ఘకాల నిర్భయుడై వ్యవహరించుచుండుటచే జాతీయొక్క గౌరవముగూడ సతీయించుచున్నది అని మహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసము నిన్న 18 వ తేదీని వెలువడిన ఎంగ్ల యిండియాలో ప్రకటింపబడెను.

అహమ్మదాబాదు రైతుల

సత్యాగ్రహము

రెండవ బార్డోలీవలె పరిణమించగలదు

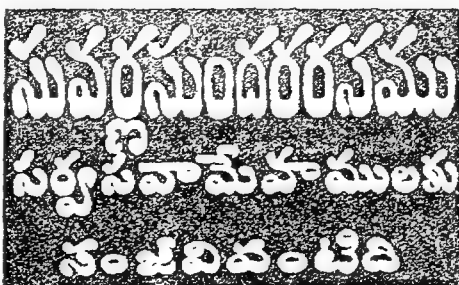
అహమ్మదాబాదు, ఏప్రిల్ 17—రైతులయొక్క మొరలను ఆక్షేపణలను ఆటించి విచారించవలసిన దని పై అధికారులు ఉద్దేశపులు జారీచేసియుండిననుగూడ లక్ష్యముచేయక క్రింది ఆఫీసర్లు వార్షికపద్ధతుల నవలంబించి రైతుల ఆస్తులను సర్కారులో దాఖలుచేయుచున్నారని వినుట కంతయు విచారకరముగా నున్నదని బొంబాయి గవర్నరు మెంటు రెవిన్యూ మెంబరుకు తెలియజేయుచు కానసంఘ్య డగు జే. సి. స్వామిగారు తంజివార్ల నంపిరి.

బార్డోలీ తాలూకాలోనిలెనే యీ అహమ్మదాబాదు తాలూకాలోగూడ సత్యాగ్రహమును సాగించుటకు ప్రయత్నములు చేయవలసిన దని తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీవారు ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు. జప్తులుచేయుటకు రెవిన్యూఆఫీసరులు వచ్చినపుడు తలుపులు వేయవలయుననియు రెవిన్యూఆఫీసరులు వచ్చుచున్నట్లుగా ప్రతిగ్రామములో ముందుగా డప్పులు మోగించుటవల్ల తెలియజేయబడుననియు కాంగ్రెసు కమిటీవారు ప్రకటించిరి. ఈ సత్యాగ్రహోద్యమమునకు వాలంటీయర్లము ఏర్పాటుచేయబడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

మంత్రులకై దేవులాట

బెంగాలు గవర్నరుగారి అగచాట్టు

డాక్టర్ లింగ, ఏప్రిల్ 18:— స్థిరమగు మంత్రులమునేర్పరచుటకై గవర్నరుగారు శతవిధముల ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని ఎన్నియోచిక్కులు వారిని ఎదుర్కొనుచున్నవి. అందుచే కానసభను రద్దుచేయుట సంభవించినను సంభవించనచ్చును. (అ. ప్రె.)

ఎటుచంటి సవామేహములపై న గుదుర్చును. ఇక జేక్షులు అనవసరం. నోరుపట్టుట మొదలైన దుర్మణములు లేవు. అనేకులు వాడిమెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు వైద్యమున అనుభవముగల శ్రీ శ్రీ కేటూరిసుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడినది. వాడు విధము మందుతో పంపబడును. 4

వెల: 50 మాత్రలు రు 5.0-0.

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

ఆంధ్ర దేశమున

గాంధీమహాత్ముని సంచారము

గాంధీమహాత్ముడు బాపట్ల వెళ్లెట్ట

గాంధీమహాత్ముడు మున్నగువారు మోటారులో చీరాల నుండి బయలుదేరి నిన్న 18 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు బాపట్లచేరిరి. హైస్కూలు ఆవరణములో పెమ్మవేలమంది వేచియుండిరి. మహాత్మునకు ఘనమైన స్వాగతమియ్యబడెను. చట్టముకట్టబడిన సన్మానపత్రముతో 1116 రూపాయలు సమర్పింపబడెను. ఆ పత్రమును లేలమువేయగా 20 క్లరూపాయలు వచ్చెను. పిమ్మట మహాత్మునితో పావుగంటనేపు హిందీభాషలో నీతిబోధగావించెను. దానిని దేశభక్తుడు తెలుగున సభ్యులకెరిగించెను. జయజయధ్వనులు చెలగుచుండ మహాత్ముడు బాపట్లనుండి వెడలిపోయెను. (స్వేచ్ఛిలేఖరి తంతివార్ల)

అమలాపురం తాలూకాలో యేర్పాటులు

శ్రీయుతులు బ్రహ్మజ్యోతిస్వల సుబ్రహ్మణ్యం వెన్నేటి సత్యనారాయణగార్లు పెద్దాపురము, రామచంద్రపురము, అమలూరు మున్నగుచోట్లకువెళ్లి ఆటంకి అమలాపురము తాలూకాకు వచ్చిరి. ఈ తాలూకాలో పలినెల, యక్కామల, పుల్లేటికుర్ల కోడూరుపాడు మున్నగు గ్రామములకు వెళ్లిరి. ఈ గ్రామములలో ప్రజలు మహాత్మునకు ఘనమగు స్వాగతమొసగుట కధికారాహముతో పనిచేయుచున్నారు. శ్రీయుతులు కళా వేంకటరావు, తిరుపతిరాజుగార్లు అయిలండు పోలనరం మున్నగు గ్రామములకు వెళ్లి కాటకముచే వీడింపబడుచున్న ఆప్రాంత మునందుగూడ 500 రూపాయలను వసూలుచేయగలిగిరి. శ్రీయుతులు శ్రీరామమూర్తి, వల్లభరాజు, నడింపల్లి సుబ్బరాజు గార్లుగూడ చాలదీక్షతో ధనమును సమకూర్చుచున్నారు. శ్రీయుతులు వెన్నేటి సత్యనారాయణ, బ్రహ్మజ్యోతిస్వల సుబ్రహ్మణ్యం, కళా వేంకటరావుగార్లు సేతు 19-వ తేదీని రాజోలు వెళ్లిరి.

(అమలాపురం స్వేచ్ఛిలేఖరి తంతివార్ల)

ఆదవానిలో యేర్పాటులు

నిన్న 18 తేదీని ఆదవానిలో మాణిక్యాబాయి సత్రములో మోన్. ఎం. డి. సయ్యదు అంజంతలూసామోబుగారి అధ్యక్షతకైంద బహిరంగసభజరిగినది ఆసభలో పండిత తార నాధరావుగారు సమయానుకూలముగా నుపన్యసింపి మహాత్మునావ్యానింపవలెనను తీర్మానము యేకగ్రీవముగా నామోదింపబడెను. (విలేఖరి తంతివార్ల)

ఆదోనిలో ఏర్పాటు

దేశభక్తుడు నిన్న 18 వ తేదీని చీరాలనుండి శ్రీయుత వి. రంగనాథమొదలియారుగారి కిలుల వ్రాసిరి:

“గాంధీమహాత్ముడు మేనెల 21 వ తేదీ సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు పత్తికొండనుండి బయలుదేరి 7 గంటలకు ఆదోని చేరును. మేనెల 23 వ తేదీని బొంబాయిలో జరుగుచున్న భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సభ కందుకొనుటకు 22 వ తేదీ ఉదయముననే మహాత్ముడు ఆదోనినుండి బయలుదేరును. కావున 21 వ తేదీనే ఆదోనిలో బహిరంగసభ సేర్పాటు చేయవలెను. అని వెంకటప్పయ్యగారు నిన్న వ్రాసిన లేఖ నాకు చేరినది.

సేతు 19 తేదీ రాత్రి సేను ఆదవానికి చెన్నపురినుండి బయలుదేరుచున్నాను. ఈసారి మహాత్ముడు బళ్ళారికి రాజాలక పోయినందులకు సేను చాల చింతిలుచున్నాను. ఇందువలన బళ్ళారిపౌరుల కత్యధికమగు నాశాభంగము కలుగక మానదు. వారు చాల యేర్పాటులను చేయుచున్నారు. అని సేతు రంగనాథ మొదలియారుగారు మాకు వ్రాసిరి.

ఘాజీపూరు మునిసిపాలిటీవారు మహాత్మునకు

సన్మానశ్రము నియ్యదలచుట

మహాత్ముడు సంయుక్తరాష్ట్రములలోని ఘాజీపూరుకు వచ్చినపుడు సన్మానశ్రమును సమర్పింపవలెనను తీర్మానము ఘాజీపూరు మ్యునిసిపల సంఘసభలో నేకగ్రీవముగా నామోదింపబడెను. (అ. ప్రె.)

గొప్ప విధావండులని పేరెన్నికగన్న శ్రీమాన్ శ్రీపతి వెంకటనరసింహాచార్యులవారు శ్రీరామసమనాడు పరము పదం వేంచేసిన ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఆవును యుద్ధము

కాబూలు ముట్టడికై కాబూలునకు 35 మైళ్ల దూరములో అమానుల్లాగారి సైన్యములు విడిసియున్నవి

పెషావరు, ఏప్రిల్ 17 :—అమానుల్లాగారి సర్వసైన్య ధిపతియగు నాదిరుఖానుగారు గొప్ప సైనిక బలముతో కాబూలు సమీపించి 35 మైళ్ల దూరములో విడిసియున్నారు. జాతీయ మంగల్ తెగవారు, జాద్రానులు, అహమ్మదాబాదు మున్నగు తెగలవారందరూ ఈ పటాలములో చేరియున్నారు.

నాదిరుఖానుగారి సోదరుడగు సర్దారు మహమ్మదు హమ్మఖానుగారు జలాలాబాదు ప్రాంతములందు ఖాగీయా నీలను ప్రోగుచేసుకొనియున్నారు. ఆఫ్ఘనిస్తానములోని తూర్పు ప్రాంతముల వాసులు అమానుల్లాగారికి గాని, బాచ్చాసాహా గారికిగాని, సహాయముచేయదలంపలేదు. ఎవరు విజయము గాంచి రాజ్యాభిషిక్తులగుదురో వారినే రాజుగా అంగీకరించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

కాబూలుపర్తకులు కొందరు తివానీలు, ఉన్నిగడ్డలు మున్నగునవి పెద్దమొత్తపు సరకులను ఒంటెలమీదవేసికొని పి న్నార్వరీలకు వెంటతోడు దీసికొని లండికొంటాలువరకును వచ్చిరి.

అమానుల్లాగారి దాక్షిణ్యబుద్ధి

ఇదివరలో ఆఫ్ఘను రాజ్యమునందు అమానుల్లాగారికి ప్రతి కూలరై తిరుగుబాటు చేసియుండినవారి నందరిని అమానుల్లా గారు తుడిచివేసియున్నట్లుగా ప్రకటనజేసిరి. అదియునుగాక, జలాలా బాదును విప్లవకారులు ముట్టడించినపుడు, విప్లవకారులు చేసిన దురాగతములపల్ల నష్టపడిన జనుల కందరికిని నష్టపరిహారముగా పంచిపెట్టుటకై అనేకలక్షలరూప్యములను వాగ్దానముచేసెను.

అమానుల్లాగారి యుద్ధసన్నాహములు

అమానుల్లాగారు 28 వాయువిమానములతో యుద్ధసన్న ధులైయున్నారు. శత్రువులను సంహరించకయే బండిలుగా పట్టుకొనవలె నని తలచుచున్నారు.

కాబూలుముట్టడి

కాబూలుముట్టడికై సన్నద్ధ మగుచున్న పటాలము లకు తోడ్పాటుగా కాబూలు ప్రాంతవాసులనే కొందరిని ప్రోగుజేసి సర్దార్ ఇనాయతుల్లాఖానుగా రొక పటాలమును నడి పించుకొని వచ్చుచున్నారు.

పరిషియాచక్రవర్తి అమానుల్లాగారికి

సహాయము చేయునా?

పరిషియా చక్రవర్తి అమానుల్లాగారికి సహాయముచేయు టకు సిద్ధముగానే యున్నాడు. కాని విదేశరాజులసహాయము పొందవచ్చునా మాడదా యని అమానుల్లాగారే సందేహించు చున్నారు.

కాబూలుముట్టడి

కాబూలును ముట్టడించుటకై అమానుల్లాగారి పటాల ములు అనగా హజారా తెగవారు యోధులు కాబూలుచుట్టును విడిదియున్నారు. కాబూలు నగరములోని ప్రజలు భయకంపి తులై నగరమును విడిచి పోవుచున్నారు. దుకాణము లన్నియు మూయబడి యున్నవి

బాచ్చాసాహా సంగతి ఏమియు తెలియలేదు.

అమానుల్లాగారికి సహాయము

బార్ బాగునివాసి యగు హజరత్ సాహెబుగారి కుమారుడు జలాలాబాదుప్రాంతమునుండి పెషావరుకు వచ్చెను. ఈతడు అమానుల్లాగారియందు గాఢాభిమానము గలవాడు. ఈయన పెషావరులో ఆఫ్ఘను నర్తకసంఘప్రతినిధి యగు సర్దారు అబ్దుల్ హక్ఖాన్ గారియింటి విడిదియున్నాడు. ఆఫ్ఘనిస్తానములోని తూర్పుప్రాంతములవారు గూడ అమానుల్లా గారికి సహాయముచేయనిశ్చయించిన వీరివల్ల తెలియుచున్నది.

అమానుల్లాగారి పటాలములకు వైద్య చికిత్సోపచార ముల జేయుటకై ఏర్పడిన ఆఫ్ఘను డాక్టర్లను సాఫైదీవారి యాదేశానుసారముగా బ్రిటిష్ సర్జన్లతోనుండి ఆఫ్ఘనిస్తానము నకుపోయిలినవారిని పోగుచేసి బ్రిటిష్ అధికారి యగు డిప్యూటీ కమిషనరు ఆఫ్ఘనిస్తానవరకు వెళ్లెను. కాని, యీ ఆఫ్ఘను డాక్టర్ల నెంటు సాఫైదీవారు పంపిన యాదేశప్రకారము చిఫ్ కమిషనరు గారికి చూపలయునని డిప్యూటీ కమిషనరుగారు ఉత్తరువు చేసిరి. ఆవుత్తరువు ననుసరించి ఆఫ్ఘను డాక్టర్ల నెంటు సాఫై వారుపంపిన ఫర్మానాలను చిఫ్ కమిషనరుగారికి నివేదించిరి.

జంతు కొవ్వు రహితమైనది.

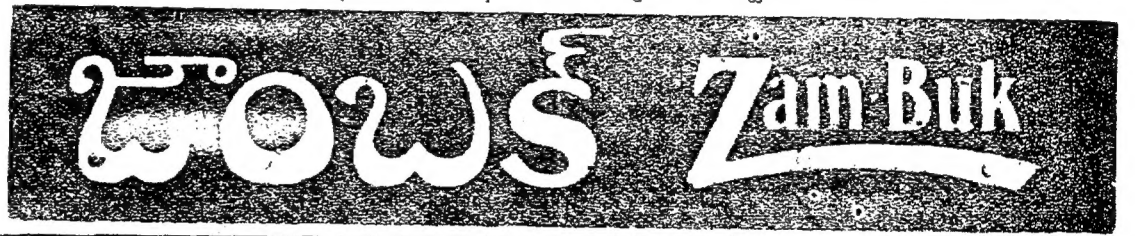
చర్మవ్యాధులను మాన్పుటకు అద్భుత నివారిణి

జాంబక్ చర్మసంబంధములైన కష్టములను త్వరలో పారదోలకత్తిగలిగి, వైద్య ప్రపంచమునెరిగిన తన అద్భుతశక్తికి ఆశ్చర్య చకితులగునట్లుచున్నది.

గజ్జికీగాని యుల్స్ నోర్ లేక పుండు గాయమునకు గాని జాంబక్ వేసినచెట్టనే అద్భుత గుఱిముప్పును. బాధను తుడి భంగరములో పోగొట్టి విషక్రిములను చంపి మలిన రక్తమును తొలగించి నూతన చర్మము నేర్పరచును. జాంబక్ కడుస్వల్పమై నది. జంతు క్రొవ్వు రహితమైనదని గ్యారంటీ పొందబడియున్నది.

హాని సంభవించిన శరీరమునకు కురుపుకు గాయమునకు జాంబక్ నుపయోగింపుడు.

వెల పెట్టె 1-కి రు 1/ పెద్దది రు 2/4 మందు లమ్మనారలందరిరద్దను దొలకును.

పియాలకు సున్నిలకు కలహము

పియాలకు సున్నిలకు టైరాలో జరుగుచున్న యుద్ధము యథాస్థితిలోనే యున్నది.

ముల్లా మహమ్మదు అఖ్వాంజదాగారు పియాలను ఆరి కట్టియుంచి యుద్ధరంగమును నడిపించు చున్నారు.

బ్రిటిష్ ప్రతినిధివర్గము

కాబూలులో నిదినరకుండిన బ్రిటిష్ ప్రతినిధివర్గమువారి నందరిని కాబూలునుండి పెషావరునకు తీసికొనివచ్చిరి. ఈ ప్రతి నిధివర్గపు కార్యాలయము పెషావరులోనే ఇంకను ఆరునెలవర కును వ్యవహరించును. (ఫ్రీ. ప్రె)

అఖిలభారత స్వాతంత్ర్యయుద్ధ స్మారక దినము 1857

అఖిలభారత స్వాతంత్ర్యయుద్ధ స్మారక దినమును 10-5-29 తేదీని రాజమహేంద్రవరములో జరుపుటకు నిశ్చయించ బడినది. గుంటూరు మునిసిపల్ సంఘ అధ్యక్షులును సుప్ర సిద్ధ దేశభక్తులగు శ్రీయుత నకింపల్లి వేంకటలక్ష్మీ నరసింహ రావుపంతులుగారు నాటిసభకు అధ్యక్షత వహింప దయతోసంగి కరించిరి. వీరవనితయగు జాన్సీచుహారణీ వీరుడగు నానాసా హేబును మరుసగల భారతీయు డుండగలరా. రాజమహేంద్ర వరమున జరుపబడు ఉత్సవములో ఆంగ్లంబులరు పాల్గొనవలెనని విశ్వసించు చున్నాను.

పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు.

మంచి తరుణము రూ. 5000

ఆంధ్రదేశమునందు వ్యవసాయాభివృద్ధి చేయు టకై ఒకరుగాని ఇద్దరుగాని రూ 5000 యియ్యగల భాగస్వాములు గావలయును. దీనిపై ప్రతిసంవత్సర ము రూ 1000 గ్యారంటీగా లాభమువచ్చును. మంచి తరుణము. ఈనెల 24 తేదీలోగా నన్ను కలిసికొన గోరుచున్నాను. వివరములకు,

మ. శ్రీరామశాస్త్రి,
ఇంజనీరు

(వార్కాట్ట బ్రదర్స్ ఏజన్సీ, బెజవాడ.)

భారతదేశ స్వాతంత్ర్య సంస్థాపక సైన్యము

దేశస్వాతంత్ర్యమునకై దౌర్జన్యవిప్లవోద్యమము

నెలకొనియున్నదని యుత్తరములు వచ్చుచున్నవి డిల్లీ, ఏప్రిల్ 17:—ఇటీవల డిల్లీ అసెంబ్లీ సభ జరుగ చుండగా ప్రేక్షకుల గాలినుంచి రెండు బాంబులు విసరియుం డిన ముద్దాయిలు తాము భారతదేశ స్వాతంత్ర్య సంస్థాపకకై ఏర్పడిన యొక్క విప్లవోద్యమ సైన్యములో చేరినవారమని చెప్పుకొనియుండిరి.

కాని, పెన్సలుతో వ్రాయబడిన యొకపెద్దయుత్త రముకట్టి హిందూస్తాను టైముస్ పత్రికకు అందినది. ఈ యుత్తరము గజరాజుగారిచే వ్రాయబడినట్లుగా సంతకము చేయబడియున్నది. ఏప్రిల్ నెల 14 తేదీ వేయబడియున్నది. డిల్లీలోని పోస్టుఆఫీసుముద్రయే కనరువొడచున్నది. ఈగజరాజు గారు వైశిష్టిన భారతదేశ స్వాతంత్ర్యసంస్థాపక సైనికకాఖా కార్యవర్గమున ప్రాసికొనెను. వైశిష్టిన అరెంట్ బాంబు ప్రయోగ కారకులు యీ స్వాతంత్ర్య సైన్యములో చేరినవారకారని ఆ యుత్తరములో వ్రాసెను.

ఈ యుత్తరముయొక్క నకలు వైస్రాయిగారికి పంప బడినట్లుగా అందులో వ్రాసెను.

ఈ సైన్యము త్వరలోనే పని ప్రారంభించుననియు ఈ సైన్యములో భారతీయుల ననేకులను తేజస్వీలులకు పని ప్రారంభింపబడినది.

ఈ సైన్యము బ్రిటిష్ వారిని జాగ్రత్తగా నుంచుచున్నదని హెచ్చరించుచున్నదట! గవర్నరు మెంటువారి పక్ష ములంబించి బ్రిటిష్ వారి యభిమానులై యున్న భారతీయు లందరును ఈ సైన్యమునకు గురియై తగిన ప్రాయశ్చిత్తము నొందెదరు.

దేశములో గొప్ప విప్లవమును యుద్ధమును స్వాతంత్ర్య ము కొరకై జరుగనున్నదని ఆయుత్తరములో హెచ్చరిక చేయ బడినది. ఈ సైన్యము రవ్యమప్రభుత్వమును సోచియుటు ప్రభు త్వమునే గురుపీకముగా చలించి, భగవంతుడును, సోవియటును మాకు మార్గమును చూపించి నడిపించెదరుగాక" అను మంగళా శిర్వాదముతో ఉత్తరము ఆరంభమై, "ఈ విప్లవోద్యమము చిరస్థాయిగా వర్ధిల్లుగాక!" యను శుభవాచనముతో ముగిసెను.

(అ. ప్రెస్)

భారతీయ జాగృతి

16-4-29 తేదీ

పత్రికాశాఖ

సి. డబ్ల్యు. ఇ. కాటకగారు రెవెన్యూబోర్డు రెండవ మెంబరుగా నియమింపబడిరి.

సి. బి. కాటకగారు రెవెన్యూబోర్డు మాడవ మెంబరు గాను ఎక్సైజు కమిషనరుగా నియమింపబడిరి.

భా.బి. మహమ్మదు బజ్జిలాసాహెబుగారు రెవెన్యూ బోర్డు మాడవ మెంబరుగా కాటకగారు షడవ పదవి వహించుటకు పనిచేయుటకు నియమింపబడిరి.

జూనియరు కాళి

జె. దేవసహాయంగారు నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరు సబ్ డివిజనుకు పోలీసు ఆసిస్టెంటు సూపరింటెంటుగా నియమింపబడిరి.

సి. హెచ్. గాడ్సెడెగారు మద్రాసు సి. ఐ. డి. పోలీసు ఆసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగా నియమింపబడిరి.

ఏ. కె. హాప్టెగారు మద్రాసు పోలీసు ఆసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగా నియమింపబడిరి.

టి. దేవరాజమహదేయంగారు మద్రాసు గవర్నమెంటు రైల్వే పోలీసు జిల్లా సూపరింటెండెంటుగా నియమింపబడిరి.

మరకాళి

రెవ. రాయ్ ఎం. థంకర్ చర్చుగారు (యునైటెడ్ లూథరన్ చర్చి) విమన, రాజమండ్రి నివాసములను జరుపుటకు వివాహ సర్టిఫికేట్లను గాంటుచేయుట కధికారమొసంగబడిరి.

న్యాయశాఖ

టి. భజంగరావుగారు బాపట్ల సబ్కోర్టు ప్రిన్సిపలు సర్జిస్ట్ గా నియమింపబడిరి.

ఎం. జనంతరి రావుగారు బాపట్ల సబ్కోర్టు ఎడిమె నలు సర్జిస్ట్ గా నియమింపబడిరి.

ఈ క్రిందివారు ఆధిపత్యములకు డెంచిమేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

(1) మహమ్మదు అబ్దులు ఆలీం సాదగరు సాహెబు గారు—బెజవాడ.

(2) బుడరాజు సానుమంతరావుగారు—బాపట్ల

రెవెన్యూశాఖ

ఎడ్వర్డు ట్రైంబోగారు వాల్తేరు డివిజనుకు ఆసిస్టెంటు కమిషనరుగా నియమింపబడిరి.

అభ్యర్థిశాఖ

సి. నారాయణ నాయుడుగారు కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ డిస్ట్రిబ్యూటరుకు రిజిస్ట్రారుకు రెగ్యులేటరీ ఆసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

పి. జి. మిసకాగారు మదరాసు ఆసిస్టెంటు ఇండస్ట్రియలు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

పబ్లికేషన్స్ లేబరు శాఖ

ఎం. సంజీవరావుగారు గుంటూరుడివిజను కంత్తును ఆసిస్టెంటు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

ఎం. ఎస్. తిరుమలయ్యంగారు గంజాం ఏజన్సీ డివిజనుకు ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

ఏ. ఎస్. లారీగారు సూపరింటెండెంటు యింజనీరుగా కోయంబతూరుసర్కిలునుండి విజయవాడ సర్కిలుకు బదిలీ చేయబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖ

ఇ. ఏ. నరదయ్యగారు ఆనంతపురము జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుగా హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆస్పత్రి సూపరింటెంటుగా నియమింపబడిరి.

ఈక్రిందివారు ఆయా మునిసిపలు సంఘములకు సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

పోతుల అప్పల నరసయ్య నాయుడుగారు ఆనకాపల్లి రియలైట్ సి. ఎస్. నల్లమత్తు అమ్మగారు రాజమండ్రి, ధర్మగిరి గోవిందరాజులు నాయుడుగారు బెజవాడ.

ఏలూరు మునిసిపలు కౌన్సిలరులుగా యీ క్రిందివారు నియమింపబడిరి. రెస్. వి. ఈనక్, మిస్. వీనీకేథలిలాక్, పిల్లి సూర్యనారాయణ, మహమ్మదు ఇబ్రాహీం, మోతే నరయారావు (విస్సన్న పేట, గుండెపల్లి, జమిందారు), అలుకులు గంగరాజు, ఎలిరాజ్యం రంగయ్యగారు.

డబ్ల్యు. ఇ. హల్లునెగారు జిల్లాబోర్డు యింజనీరుగా మలబారునుండి కర్నూలుకు బదిలీచేయబడిరి.

బి. సుందరరావు పంతులుగారు జిల్లాబోర్డు యింజనీరుగా కర్నూలునుండి బళ్లారికి బదిలీచేయబడిరి.

ఆర్. ఎల్. మొల్లాయిగారు విశాఖపట్నం జిల్లాబోర్డు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

పొణకా గోవిందురెడ్డిగారు నెల్లూరుజిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా కావలితాలూకాబోర్డుచే నెన్యుకోబడిరి.

డి. రామసుబ్బారెడ్డిగారు కడప జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా రాయచోటి తాలూకాబోర్డుచే నెన్యుకోబడిరి.

కడపజిల్లా దేవాలయకమిటీకి జి. నాగిరెడ్డి (స్టేషను) గారు ప్రెసిడెంటుగాను, పి. వి. పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు వైసు ప్రెసిడెంటుగాను, యెన్యుకోబడిరి.

తాళ్ళూరి కోటేశ్వరరావుగారు నరసారావుపేట మునిసిపాలిటీ మొదటివార్డుకు కౌన్సిలరుగా నెన్యుకోబడిరి.

విద్యాశాఖ

మిస్ ఇవేంజిల్ లాజర్స్ గారు రాయపేట మహమ్మదీయ స్త్రీల గవర్నమెంటు హాబిటాస్ సెకండరీ ట్రైనింగింగు స్కూలు హెడ్ మిస్ట్రెస్ గా నియమింపబడిరి.

మల్కొండ్ ప్రభుత్వ హాటెల్ తాంపల్ గారు రాజమండ్రి గవర్నమెంటు ట్రైనింగింగు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగా ఖాయ పరుపబడిరి.

మాధవకనంబియర్ అరథిర్ కాండోగారు మద్రాసు పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ డిప్టీ డైరెక్టరుగా ఖాయపరుపబడిరి.

సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణకొంగారు విశాఖపట్నం జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

విల్లం ఛామర్యు డగ్లస్ గారు మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ఆంగ్ల ప్రాఫెసరుగా నియమింపబడిరి.

రెస్. ఆనంద్ వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయ వైసు సూపరింటెంటుగా నియమింపబడిరి.

రెస్. బి. ఎం. బాకాసకొంగారు గుంటూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా ఏ. బి. విమనచే నెన్యుకోబడిరి.

దేహమును ఇనుమువలె

పుట్టిగలదిగా చేయుటకు రత్నవర్ణిని గలిగించుటకు సుప్రసిద్ధమైన

మా ఆతంకని గ్రహ గుళికలను

ఉపయోగింపును. ఇవి మలబద్ధమును, మెదడు దుర్బలత్వమును, నరముల దుర్బలత్వము మున్నగువాటిని పోగొట్టును. 82 గుళికలుగల డబ్బా 1 కి రు 1-0-0 పూర్తి వివరములకు మా కామకాస్త్రమును చూడుడు.

ఆతంకని గ్రహ సార్వసి, 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మెసూర్ అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారం కంపెనీ, లిమిటెడ్ వారు

ప్రతిజిల్లాలోను యోగ్యులును, ధనవంతులునగు వర్తకులకు కంపెనీచే తయారుచేయబడిన “లైవ్ స్టాక్ ఫ్లా” మున్నగువి విక్రయించుటకేజనీల నిచ్చెదరు. ఉత్పాదకవంతులకు వర్తకులకు మంచి లాభమును.

వర్తకుల కిట్లు వ్రాయుడు, 120-2
మేనేజింగు డైరెక్టరు:—బసవన్ గుడి, బెంగుళూరు.

బ్రిటిష్ గుడ్ రిచ్ మిశ్రాసం గున దెద్దియన, ఒత్తిడి లేకుండా సౌఖ్యమును, ఎక్కువదూరమును గొంపోవ గలుగుట. రోడ్డునకు అంటిపోవును నిరపాయకరమే నిశ్చయము. మిలేవ్యయమును చేకూర్చును.

ఒక ఆదర్శనీయ మైన సహకారపద్ధతి

మీవర్తకము, వ్యాపారము, వివాహము, విద్య యెట్లెటు మున్నగువాని వివిధముల వడ్డీ లేక ండా ఋణములు

రు 5000 వరకు. ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు చేయవచ్చును

(వారేరకము రు 1/- మాత్రమే ఉత్తరప్రత్యుత్తరము లింగ్లీషులో & వ్రాయవలెను) అడ్మిను ఫారము కొరకును, తదితర వివరముల కొరకును ఆ 0-4-0 తపాల బిళ్లలను పంపవలెను.

Messrs. A. P. VINE & Co., Managing Agents, Ferozepore City (Punjab) తంజివిలానము:- మెసర్యు. ఏ. పి. వైన్ అండ్ కో, గ్లోజ్, టెలిఫోన్ నెం 222 } శ్రీకాళహస్తి, కంకాల్.

మా న ఫోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నలకలకు ! (పోజ్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గునామాధికము !

కరీరమున ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి తెల్లకాక మాత్రలు దివ్యామృతము. అనేకరూపములు, అపరిమితము, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, వర్షాంగము, యెండు బలములు, లెక్కలు, పార్యాయము, కిరణము, ప్రభుత్వము మొదలగువానియందు గలిగిడి రోగ్యులకు తోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేర్చును.

ఈమాత్రలు దేహవాతరొగ్యులను వెంటనేమృత్యును, ఇందు అనేక సేవలు చేసినవి. అనుభవముగల రోగిని మరలచేతను తరమువాందరియె యని చెప్పవచ్చును. మిగిలిన వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

వివరామా:- (188)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్ర, కృష్ణాజిల్లా,

మీరటుకేసు వివరము

రహస్యముగ రిమాండు ఉత్తరువు లొనంగుట

విద్యార్థి ముద్దాయికి పరిశ్రమ అనుమతించుట

మీరటు, ఏప్రిల్ 18:—మీరటు కుట్రకేసు ముద్దాయి లను ఇంకొకపక్షము దినములు రిమాండులో నుంచుటకు మేజిస్ట్రేటు గారు ఉత్తరువు జేసిరి. ఈ రిమాండు ఫిటిషను ఎప్పుడు విచారించుకో జెప్పలేదు. యమే మేజిస్ట్రేటుగారు జయిలులోనే యీ ఉత్తరువొసంగిరి. ముద్దాయి తరపు వకీలు ఆంకలేతరయంగారు 11 గంటలకు కోర్టుకు వచ్చునకి ఈ ఉత్తరువు తెలియజేయబడెను. వారు రిమాండు ఉత్తరువుపట్ల నిరసనను దెల్పుచు జాగ్రత్తగాగారిని జామీనుపై విడుదల గోరుచు దరఖాస్తు జెట్టెదరు.

విద్యార్థి ముద్దాయి

పి. సి. జోషి యనుముద్దాయి లాపరీక్షకు హాజరగుటకు ఆలహాబాదు జయిలునకుగారి నెయింటాలు జయిలునకు గారి మార్చనలెనయు, ఏప్రిల్ 20 లేదీన గొంపోయి తిరిగి మే 1 వ లేదీలోపుగ మీరటు జయిలునకు లేవలెనని మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు సంగను, ఆలహాబాదు జిల్లా మేజిస్ట్రేటురద్దమం డి తంతి వచ్చినపిదప యీ ఉత్తరువు సంగబడెను.

(ప్రీ ప్రెసు.)

దొంగ వాలంటీరులకు శిక్ష

ఆలహాబాదు, ఏప్రిల్ 17:—గౌరవపూరుగ్లాకు చేరిన నలుగురు యువకులు తమ కాంగ్రెసు వాలంటీరులని చెప్పుకొనుచు భారత దేశమునకు స్వరాజ్యము వచ్చినవని ప్రకటించి జమిందారులకు భూమిపన్ను ఇవ్వనక్కర లేదని, ప్రచురముచేయ ప్రారంభించిరి. ఇందులకు వాలంటీరులను చేర్చుకొనిరి జమిందారుగారి భూమియందొక కాంగ్రెసు కార్యాలయము నిర్మింప ఆతని అనుమతి కోరిరి. జమిందారు ఆందులకు అంగీకరించనందున అతని ఉత్తరువులను తిరస్కరించి ఒక గుడిసె వేసిరి. జమిందారు అడ్డగింప అల్లరి జరిగెను. పోలీసువారు 20 మందిని నిర్బంధించి వారిపై కేసు తెచ్చిరి. నాయకులుగ నున్న నలుగురికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష, 25 రూపాయల జరిమానా విధింపబడెను. మిగిలిన 16 మందికి కొన్ని నెలల శిక్ష విధింపబడెను. నందితులు హైకోర్టునకు అప్పీలు చేసి కొనగ, నాయకులు నలుగురుకు హైకోర్టువారు శిక్షను ఖాయపరచి వీరి ప్రాతస్వామ్యముచే నేర మొనర్చిన మిగిలిన వారికి శిక్ష తగ్గించిరి.

(అ ప్రెస్.)

నవాబు అలిచౌదరిగారి మరణము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 17:—గౌ॥ నవాబుబహదరు సయ్యదు నవాబు అలిచౌదరిగారు డార్జిలింగ్ లో తమ భవనమున నేటి దినము ఉదయము మరణించిరి. వీరి గౌరవార్థ మై ప్రభుత్వకార్యాలయము లా, కార్పొరేషను కార్యాలయము నేటిదినము మాయబడెను. వీరు 1863 వ సంవత్సరమున జననమొందిరి. 1905 సంవత్సరమున ఖానుబహదరు బిరుదును పొందిరి. బెంగాలు విభజనమైన రోజులలో తూర్పు బెంగాలు కాసన సభ్యులుగ నుండిరి. 1911 సంవత్సరమున చర్మారునందు వీరికి నవాబు బిరుదు మివ్వబడెను. 1921 సంవత్సరము మొదలు 3 సంవత్సరములు, 1925 సంవత్సరమున కొంతకాలము మంత్రిగ నుండిరి. 1925 సంవత్సరమున వీరు ఎక్జిక్యూటివు కాన్సిలు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. మరణించునప్పుడు వారు బెంగాలు ఎక్జిక్యూటివు కాన్సిలు వైస్ ప్రెసిడెంటుగనుండిరి. వీరి సేనను ప్రశంసించుచు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకపు గజెటు ప్రకటన గావించిరి.

(అ. ప్రె.)

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన పిర్యయనైనను గట్టిపరచి ఒక్కగంట లోనే అన్యుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును కట్టుటలో పేరు పొందినది. స్త్రీపురుషులకు నిరతికయప్రేమను కలిగించుట దీనిని మించిన జోషగము లేదు. 25 మా. 2-8-0

ప్రిపురసుదత వైద్యశాల,

మహేంద్రవాడ - రామచంద్రపురంసోట్టు, గోచానశిల్పా.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 19-వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, ప 42 కలవిరు	18 0 0	18 8 0
నెల్లూరిది ,, డిబ్బో	18 8 0	14 8 0
ధిల్లి ,, డిబ్బో	15 8 0	17 0 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
నవ్వులు ,,	21 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
సెనగలు ,, డిబ్బో	16 8 0	18 0 0
పెసలు ,, డిబ్బో	16 0 0	17 8 0
మినుములు ,, డిబ్బో	15 8 0	17 8 0
ఉలలు ,, ర 186	10 8 0	11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	140 0 0	150 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	46 0 0	47-0 0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 108 మిషకానూనె 99		
అమడము బా 1-కి	100 0 0	102 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	90 0 0	92 0 0
కూరపసుపు ,,	55 0 0	65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	91 0 0	94 0 0
దనియాలు ,, బా 1-కి	49 0 0	56 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40	50	
బెల్లము బా 1-కి	28 8 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	25 6 0	25 10 0
చింతపండు బా 1-కి	35 0 0	70 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	32 0 0	34 0 0
చదరం	27 0 0	34 0 0
రవుండు	33 0 0	34 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయాలె	రు 7 15 0	
నెం 6 ,, కటారి	5 0 0	
నెం 24 ,, లాకి	5 10 0	
నెం 40 జుమ్మరు 10 పా	11 4 0	
నెం 44 సాండ్	5 18 0	
నెం 40 రాణి	10 10 6	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	4 12 3	

7. లోహములు

నెండి 100 కులం 1-కి	రు 60 0 0	రు 62 8 0
బంగారుకులం 1-కి	21 0 0	21 2 0
సవరమ 1-కి		18 7 6
ఇత్తడి బా 1-కి	275 0 0	280 0 0
రాగి బా 1-కి	325 0 0	335 0 0

8. రంగులు

అతి పేలు స్విట్జర్లాండు అలిజరయిక్ సింహంమార్కు		
సిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు	47 0 6	
,, నీలిరంగు 1 రతి	1 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 0	
,, 28 రతులు	1 9 0	
,, 56 రతులు	1 8 9	
,, 1 అందరు	1 8 0	
పర్కటు పాట్టుసాగ్ బోలెట్ అనగా (బర్ని రెడ్డు)	3 4 0	
కాంగో 3 కి	1 0 0	
పదరు 4 కి	1 2 0	

ముప్పదినవత్సరములను ప్రసిద్ధి.

ఎందువలన ?

ముప్పదినవత్సరములనుండి రక్తహీనత వలన కలుగు అనేక వ్యాధులను కుడుర్చుటలో ఐరన్ జెలాయిడ్ను ప్రమాణమైనది. రక్తహీనత యనగా రక్తములో ఇనుము లేకపోవుట. రక్తమున సులభముగా కలిసిపోవు రూపమున నున్న ఇనుమును కలిగి తయారుచేయబడిన పదార్థ మింతవర కింకొకటి లేదు. ఈ లోపమును ఐరన్ జెలాయిడ్నువలె అంతచక్కగా మరొకటి తీర్చకలదు. అందుచేతనే ముప్పది నవత్సరములపిమ్మట యింకయు అది ప్రమాణముగానున్నది.

ఉష్ణదేశములందు ముఖ్యముగా రక్తహీనత సామాన్యమైనది. మీ రందుమూలమున గల్గు అన్ని వ్యాధులను నివారించదలచినచో, నవ్వుడప్పుడు ఐరన్ జెలాయిడ్ను సేవింపవచ్చును. అది నాలుగు రకములు: నెం. 1 బాలురకు. నెం. 2. వయసువచ్చినవారికి. నెం. 2 (ఏ.) పురుషులకు ప్రత్యేకము. నెం. 3. విశేషబలవర్ధకము ఏకేముట్టు నడిగినను ఇవ్వగలదు.

మద్రాసులోనరకుగలవారు మార్బిన్ అండ్

హాస్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

ఆయాసపడవద్దు

5335

శూలనొప్పి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెన్ శూలనొప్పి నివారిణి ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది ఘోషము ననుభవింపగలవు. ఇది చాలా నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుండి అనేక ఘనజ్ఞులచే ఆమోదింపబడుచున్నది. మందులంగల్గి న్నిటిలోను దొరకును ప్రపంచమున దంతటను శూలనొప్పిలకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొత్తికడుపున బంధమైన వ్యాధులన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని శుశుణమును పొందుచున్నాడు. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచుకొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చాంబర్లెన్ శూలనొప్పి నివారిణి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.

ప్రపంచమందటను చాలాకాలమునుండి విఖ్యాతిసొందిన డివ్యోవధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక సుఖమిచ్చును.

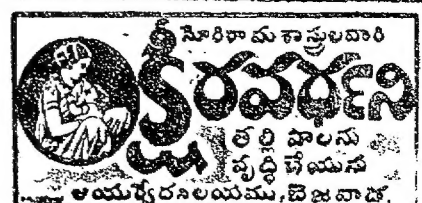
పందలపాక బనియనులు

కాలికట్టు, బెంగళూరు, నేలము మాదిరి అన్ని రకములు బనియనులు మేము పందలపాక, మధురమిల్లుల నూలులో తయారుచేసి విక్రయించుచున్నాము. తక్కువధరలు, ఎక్కువ మన్నిక, వాడిమాడుడు 0-2-0 బిళ్లల సంపువారికి కాంపిలు పంపుదుము. ఏజెన్సీ దరఖాస్తులు ఆంగీకరింపబడును.

ది ఇస్లామియా హోమోజైరి వర్క్సు

నెం58

పందలపాక, తూర్పుగోదావరి.

1-0

Printed and Published by K. Nageswara Rao, Editor, Andhyapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.